

زۀ د خزان

د پانږے پانږے سره

اور ژیدم

رحمت شاه سائل

د کتاب نوم:	زۀ د خزان د پانږے پانږے سره اور ژیدم
مصنف:	رحمت شاه سائل
چاپ:	ورومپے
کال:	ستمبر ۲۰۰۷
شمېر:	دوه زر (۲۰۰۰)
بیه:	سل روپۍ ۷ (۱۰۰)
کمپیوټر چارې:	عبداللہ
تائیتل:	زاهد اعوان

د چاپ ځای: دانش خپرندویه ټولنه-پېښور ۲۵۲۴۵۱۳

د سائل فون نمبرونه: 0932-300025

موبائیل: 0346-9302380_0300-9051925

درکونه:

- (۱) یونیورسټی بک ایجنسی خیبر بازار - پېښور
- (۲) پښتو ادبی جرگه ملاکنډ
- (۳) سلیم جالوان افتخار مارکیټ درگئی بازار - ملاکنډ ایجنسی

د زړه درزام خړیکه خړیکه د سین ۛ نه و ته
لکه تقا تقا په بت کښ ۛ د نین ۛ نه و ته

ایسار ۛ نه شو ۛ که ۛ اوبښکو ته جولئ ۛ اونیو ۛ
لکه چه مینه ۛ د راز د افسان ۛ نه و ته

عشق ۛ ستا ضد راته قسم د ۛ چه دشمن ښکاره شو
نن ۛ زړه درز که چه پښتو د پښتن ۛ نه و ته

په سره فضائ ۛ خه حیران غوند ۛ تصویر جوړؤ
خه شنه لوخړه ۛ د وین ۛ د چین ۛ نه و ته

هغ ۛ په خیال کښ ۛ خدائ ۛ زده خومره زمان ۛ لرل ۛ
خو بس زما د خیال د سو ۛ زمان ۛ نه و ته

خومره گویانه رنړا گان ۛ ئ ۛ په سترگو کښ ۛ
و ۛ

د داغ شغله چه د وجدان د ائین ۛ نه و ته

حسن که اوخی د ابهام د کوره مری سائله
وه د وعد ۛ نیټه پوره د بهان ۛ نه و ته

ترانه

یہ د پستون جهان د سوز وطن د ساز وطنه
اواز مِ اورے کئے نئے - راکه اواز وطنه

د گل د غیرے نه مِ
لکه شبنم را واخلمه
خود بنروپه څو کو

په تام تل کړے دے فخر په تاناز وطنه
اواز مِ اورے کئے نئے - راکه اواز وطنه

زه په جمال پسے مرم
زه په جلال پسے مرم
زه ستا په خیال پسے مرم

یہ د جمال اود جلال د رنگه ساز وطنه
اواز مِ اورے کئے نئے - راکه اواز وطنه

تہ د کلونو وطن
تہ د سندرو وطن
زہ پہ سلکو ولس یم

ما خو پہ تا کرے تل فخر پہ تا ناز وطنہ
اواز مِ اورے کہ نہ۔ راکہ اواز وطنہ

زہ چہ باران باران شم
ستا د دامانوس پری
زما پہ زرہ وری

کلہ بہ ما پہ غیر کنیے اخلے د اعجاز وطنہ
اواز مِ اورے کہ نہ۔ راکہ اواز وطنہ

خپل پستانہ سازونہ
درانہ درانہ سازونہ
د ژوندانہ سازونہ

کرہ خپل سائل تہ ئے وزرے د پرواز وطنہ
اواز مِ اورے کہ نہ۔ راکہ اواز وطنہ

خه د په سترگو کښه راواړول خمار د کړم
ستا د بهار خوانه نه خار سدا بهار د کړم
دومره داغونه د د تورو سترگو را کړه په زړه
درته به خه شمارمه يو يو لاله زار د کړم
د درد و غم نه ختميدونکي خزانه د را کړه
غريب سره و مه بلا سرمايه دار د کړم
جانانه زه په مينه خه پوهيدم خه بوله و مه
څنگه مئين څنگه نادان څنگه هوښيار د کړم
تا و په چه مه وايه زما د سترگو نوره ثناء
ستام اونه منل به خايه گنهگار د کړم
داسه که سل خله خدائ زوند راکه، در خار به ئه کړم
تېر د يخ شه او که نه شه چه په دار د کړم
ما درته و سترگه په وار پورته کوه مېر به شم
هله قلاړ شو نه قلاړه چه قلاړ د کړم
په نيت به څنگ ستا د نظر د قاتل نه پوهيدم
پستون وم در غلم او بس د يو ديدار د کړم

د پيرزوينو د لوگه شم د سا ئل جانانه
چه د په تلو تلو کښه را و نه کاته خوار د کړم

د مینے راز کٔ م په دار نه کٔ سنگسار م کٔ
سر د ارمان کٔ م سردار نه کٔ سنگسار م کٔ

خپل تبری قام له م یوه د جانان اوبسکه غواړم
کٔ م پرې ټول اولس خمار نه کٔ سنگسار م کٔ

شاته د خپلو معنومه پټوئې سره خالونه
کٔ م پرې هر زړه لاله زار نه کٔ سنگسار م کٔ

زه د گل تخم یمه ما په بیابان اوکړئ
کٔ بیابان م سور بهار نه کٔ سنگسار م کٔ

ما د هغو سترگو د درد له میخانه م شړئ
کٔ هر خونخوار زړه م میخوار نه کٔ سنگسار م کٔ

دلبران شته خودلداری بے له پیسې نه کوی
کٔ هر دلبر زړه م دلدار نه کٔ سنگسار م کٔ

هغه د نیم نظر او نیم شان تبسم خو اوکړی
که مِ بلا که مِ بسیار نه که ستکسار مِ کئے

چه وینے خال ته او د خال خمار شبنم ته ورکړم
که لیونے مِ لاله زار نه که ستکسار مِ کئے

زما د درد شونډونه سوز د شپیلۍ مۀ شوکوئ
که مِ اوده جهان بیدار نه که ستکسار مِ کئے

ما د لوټ شوو ګل د امانو تصور ته پریردی
که هر کمر مِ مرغوزار نه که ستکسار مِ کئے

جنج د خوشتورو د سپورمۍ د ډولۍ خیال له راکړی
که مِ د شیۍ کریوان تار تار نه که ستکسار مِ کئے

بیلټون د مالیر د الفت په زمانه کبۍ پریردی
که دا روان وخت مِ ایسار نه که ستکسار مِ کئے

ګل پانړۍ نه سہی په ما د کانړۍ اووړوی
که کانړۍ کانړۍ مِ فنکار نه که ستکسار مِ کئے

سا ئله بس یو هنګامه! خود جانان د

خند

دا ویرانی کہ م بازار نہ کہ سنگسار م کئے

SAMSOOR.COM

چه سپرلی سیزی د لمبو په زرۀ به خۀ تیریری؟
د گل د امانو گل میرو په زرۀ به خۀ تیریری؟

یو حقیقت هم چه په سلو پردو نه پتیری
د فن پارو او افسانو په زرۀ به خۀ تیریری

د پښتو سترگه چه خوئی د فرشتو زده کوی
خدایه د ژوند د تماشو په زرۀ به خۀ تیریری

چه وطن جیل شی، شی بندی په کیسه گناه د جمال
د محبت د لیونو په زرۀ به خۀ تیریری

گلاب گلاب خمار خمار سترگه د پته کرلے
ستا د ازغو ازغو بنرو په زرۀ به خۀ تیریری

چه دے د جام د ویرے ری، جام د ده د ویرے
وایه ساقی! د میخانو په زرۀ به خۀ تیریری

چه زلمی ژوند کنړی گناه، پیغلے نازونه گناه
سائله ستا د ترانو په زرۀ به خۀ تیریری

او ما کابل ولیدو

ما به کابل کابل کوؤ، نن م کابل اولیدو
هغه کابل چه م د خوب چه م د خیاله جور دے
د نرکسی جانان د زرکو زرکو سترگو په شان
چه هر تصویر ئے د فطرت د خط و خاله جور دے
لکه د مینے د اسمان د تال اووۀ رنگونه
اووۀ لرونه لونگین د خپله تاله جور دے
د کوه قاف د بښاپیرو د تصور مملکت
لکه د ناز لکه ادا د خپل جماله جور دے

خوک خۀ خبر دی چه ما پټ په زرۀ کنیۀ ټول راوړے
لکه د کوتو د جانان نه م غانتول راوړے

پياز د وی خیر دے خو په نیاز د وی خوړو ملکرو!
کنډر کنډر د وی خو وی د د پښتون کابل
چه د وطن ایمان په هر تندی کنیۀ اوموسیږی
یوه گهړی د وی خو وی د د ژوندون کابل
چه هر کردار ئے وی ژوندے په مینه، مړ په مینه
چه شی د مینے افسانه لکه افسون کابل
چه خبر لوخ ئے هر تصویر شی د حلمو فکرونو
چه ئے موضوع چه ئے عنوان شی د مضمون کابل
چه په تیرو وکړی حملے اور اور کی خیالونه
چه لکه شال خور شی په زرونو سباوون کابل

چه ئے مرغئے سندرے بیا د خط و خال اووایی
چه ئے ثناء منکرے شونډے د جمال اووایی

کابل منم چه د بارودو بوئی به هم وی پکنسے
خود کلونو ورمے هم ترے چرتہ تلی نہ دی
کابل منم چه گتے لوتے شوتالا والا شو
خولا ئے غرونه د خپل حایه خوزیدلی نہ دی
کابل منم چه ئے بنرونه په لمبو سوی دی
خو سندر بولے مرغئے لا ترے الوتلے نہ دی
کابل د داسے ژوندون ښار دے چه ئے مرگ سترے که
د حلمو سترگے ئے له مرگه رپیدلی نہ دی
کابل زرگوننه حادثے او زلزلے ولیدے
خود چا زرونه د یو شوره غورزیدلی نہ دی

کابل کابل دے په هر حال کنسے به کابل یادیری
چه دا دنیا وی خوا باده، دے به تل یادیری

کابل یواځے د ښائست د خیال شهرت نه لری
کابل متاک هم دے، سنکین هم دے، فولاد هم دے
کابل یواځے د بیلتون د ساندو غولے نه دے
کابل ساقی هم دے، شهید هم دے، مراد هم دے
کابل جلال دے څوک د سترگے پرے اونه سوزوی
کابل کلتور هم دے، دعا هم ده، امداد هم دے
کابل څه داسے د ژوندون میله کنسے ورک هم نه دے
کابل دے زړه د ایشیا په دنیا یاد هم دے
کابل چه څوک رنځورول او غواړی، رنځور به ئے کړی
کابل عظمت هم دے، دولت هم دے، آزاد هم دے

کابل د ډیرو خیالولو عظمتونو کور دے
کابل تش نوم نه دے د مینه د ننگونو کور دے

ما ورله يورۀ د خپل فکر او نظر ګلونه
 ما کۀ ترے راوړۀ سرۀ اورونه سرۀ ګلونه م کړۀ
 ما ورله مينه يوره مينه د پښتون د وفا
 ما کۀ ترے دورے په سر هم راوړے شالونه م کړۀ
 ما ورله يورۀ د سندرو د دردونو خواړۀ
 ما کۀ ترے ډير تراخۀ هم راوړۀ شربتونه م کړۀ
 ما پينسور پينسور خيال د ځان سره ورے و
 د خپل غفور ليوال^(۱) سوالونه جوابونه م کړۀ

کۀ د هغے ځائے جانان او خندل کۀ ما اوژړل
 هر څۀ چه اوشو په يو تار مو زړونه هم اوټړل

د ماهيپر^(۲) نه اخوا هغه سحرګره هوا
 اوس هم زما د زړۀ په دشت کښے خوشبوئې شې ګرځي
 د هغو لارو کوڅو ورکو کوڅو ورک خيالونه
 زما د خيال په دريچو کښے پسرلي شې ګرځي
 د هغے ښار د هر سحر هر مازيګر نندارے
 زما په ذهن کښے جنون شې او مستي شې ګرځي
 د هغے خلکو الفتونه او د سترګو حملے
 زما د روح ګلشن ته راشي ليونې شې ګرځي
 د هغے ښار دانش دانش او اسد جان اسد جان
 چه هر ديدار ته مخامخ شې الوانې شې ګرځي

د سروبي غونډئې زما زړۀ کښے کيږدئې کيږدئې شې
 هره بار ئې، باره، څۀ ګل ګل، څۀ کلئې کلئې شې

^(۱)۔ غفور ليوال يو ښکله ځوان شاعر چه زما د يو نظم په جواب کښے ئے ډير ښکله نظم ليکله ؤ.

^(۲)۔ ماهي پر هغه سرک چه اخوا ترے کابل دے.

ماد کابل د شاعرانو وسوسه تلوسه
 په خپلو سترگو کېږي خوبونه هسې او ګرځول
 د هغو شونډو، هغو سترگو د رنگونو خمار
 مام په زړه د پرهرونو هسې وګرځول
 هغه پښتو پښتو نظر هغه تاو کړی بانړه
 ما په نظر کېږي د ګلونو هسې او ګرځول
 هغه رانړه رانړه تندی ګلاب ګلاب خالونه
 ما په لیمو کېږي د خوبونو هسې او ګرځول
 زه لا د هغې تماشو نه لیونې ګرځمه
 زه لا ځلمې زه لا ځلمې زه لا ځلمې ګرځمه
 هغلته هر څو که د باغ بالا نښه نه وه
 ما په خپل زړه کېږي د هغې نه یو تصویر راوړي
 هغه میوزم چه ئې همه مجسمه ماته وې
 ما ترې د روح په ائینه کېږي یو تاثیر راوړي
 هغه د غره نه دواړو غاړو ته تاو شوې کابل
 د هغې غر دیوال م غاړې له زنځیر راوړي
 هغه کنډر کنډر کوڅې لکه کویانه ژبې
 ما ترې خیالونو له خوبونو له تقدیر راوړي

چرته به ځم او د کابل په غر به ټال اچوؤم
 د ژوند د نوو تماشو په سر به فال اچوؤم

ځم به چه ښکل کړم د کابل د شاعرانو شونډې
 چه ئې په شونډو د ازغو په ځانې ګلاب خواره کړم

چه په سرو ډزو کښه هم اولیکي نغمه د مینه
چه ئه په زرونو لاس د مینه د کتاب خواره کړم
خه به چه بڼکل کړم د کابل د سندر غاړو تندی
چه بیا په لوړ اواز سندر د الفت اووایی
چه فضا کانه سندر یزې شی مست مست شی زرونه
چه خه خو حال د کائنات د کیفیت اووایی

چه لازواله شی په هر حال کښه نغمه د ژوندون
چه مستقبل شی رنگ رنځ، گل او سپرله د پښتون

کابل که کانډه د په زړه کښه به ئه کور جوړووم
د دغه کانډی د وجود نه به صنم تراشمه
هغه چه الوزی بالا بالا ریگونه پکښه
په هغو لارو او کوڅو کښه به خپل خان شیندمه
په هغو خړو خړو تړو خړو خاؤرو کښه به
چرته غاښول، چرته ریدې، چرته لونک کر مه
چه شاعری لکه سمسور سپرله خبره اوکړی
چه کړم په ځانکه ځانکه، گل بل لکه شمع شمع
چه کړم همه میله میله اختر اختر کابل
چه سترگه سترگه کړم کابل نظر نظر کابل

دده نه پس که سائل مری په زړه به ئه داغ نه وی
خو چه یو کور نه وی، چه بل پکښه چراغ نه وی

د پښتنو غرونو چينې د بے چيناره نۀ شى
هيڅ يو چينار د بے مرغو او بے چناره نۀ شى

ليچے د چرے خالي نۀ شى د بنکړونه د چا
مازيکړى د د گودر بے شرنگه نۀ شى

د خوبه ډکے ډکے کيږي د هر ستورى سترگے....
سپوږمى خبر کړئ چه په غرونو کښه ايساره نۀ شى

زهر کنډير شى ژوند، د ژوند لاش په اوږو گرځوى
سرے تالابۀ دے خو چرے د بے ياره نۀ شى

چہ ستا تر کورہ پہ کیرہ ورہ لار تاتہ گورم...
نیغہ دِ ہیچرے زمونیر د نصیب لارہ نہ شی

یولیونی تہ م د مینے د معنے اووئیل
هغه وے هر خنکه چہ شی خوبے دیدارہ نہ شی

دنیا خبر کړئ چہ د ډز د غبر نہ ژبه پریکړی
زمونیر دنیا په خوب اوده ده چہ بیدارہ نہ شی

راسره غم دے چرتہ ما د زمکے لاندے نہ کړی
مینہ د خپل خیال د اسمانه راگزاره نہ شی

جانان تہ هم کۀ م سربسکته کۀ نومر به شمه
زرۀ م کاواک نہ شی، بے سرۀ، بے اختیارہ نہ شی

چہ خوک په کړنک سپرلی کښے هم جانان له کل ورنه کړی
خدايه! زما خاوره د داسے خوار و زارہ نہ شی

تازہ کوے کۀ خامخا په زنه ورک خالونه
دا کار بغیر زما د زرۀ د لاله زارہ نہ شی

د سائل روح بے قراری د خان سره راوړی
چہ بنائست کل کل شی نو خنک به بے قرارہ نہ شی

اوس ازاد شوے غلام

ما نن پہ دے ھکله پہ ځان باندے یو سوال اوکړو
د غلامئ دور او دے دور کښے فرق څه دے؟
ذهن د ډیر فکر نه پس، بس یو جواب راکړو
د غلامئ دور کښے
به خودکشی گناه وه، جرم به و
د غلام مرک به د مالک دپاره
وه د تاوان او د نقصان خبره
نن سبا دومره غلامان ډیر شوی
چه نه ئے ملک، نه ئے مالک قبلوی
ورله زاړه مالکان
د خاندان د جوړولو منصوبے جوړوی
او که څوک اوغواړی چه ځان قتل کړی
نویو مالک ئے هم گناه گنړی نه جرم گنړی
نن هر سرے ازاد دے
که ځان وژلے شی نو ډیر په خوشحالی د مړ شی
دغه کار شی کولے
ډیر په ازادئ د مړ شی
هیڅ پابندی پرے نشته
اوس ازاد شوے غلام

دا لکھ نرگس بیمار بیمار کاتہ مِ اووژنی
دا نادانے سترکے او هوںسیار کاتہ مِ اووژنی

داسے سترکے پتے بانہ زر زر بکتہ پورته کری
دا بے وارہ غشی اوپہ وار کاتہ مِ اووژنی

کرنے مِ پہ زرہ شی کرنے واخلی د تصویر شکل
دا دلبرانہ خوئی او دلدار کاتہ مِ اووژنی

زرہ مِ وینے وینے کری کل کل ئے کری کلشن ئے کری
دا بہار بہار سدا بہار کاتہ مِ اووژنی

دا چہ سائل اونئ وژنی مری سائل پہ دے

هغه پامته دار او منت بار کاته م اووژنی

SAMSOOR.COM

د بهارونو نه رنگ چرته رنډا چرته تلے
د گل د شونډو نه ادا او خندا چرته تلے

نه پکښه گل راپريوت نه ترے لمبه پورته شولے
د يار د لپه نه ښيرے او دعا چرته تلے

هر چا ثواب له قتل کړے ناداني د مينے
د مينانو نه د مينه گناه چرته تلے

هر لفظ خالي جولای نيولے ده حيران ولاړ دے
د دوئی د مخ د ائينو نه معنا چرته تلے

ما درنه خوب تختوی ما درنه خوب وړی لیونئی
چه ستا د لیچو د ښکړو نه شنډا چرته تلے

جانانه ستا غم غرومه ناست يم
ديوے د اوبسكو بلوؤمه ناست يم

پريوزم ستا د ياد د گل په لمن
لکه شبنم خان ورؤمه ناست يم

زما بلا مينے بلا د واخلم
گوره ما شپه خوري زه شپه خورمه ناست يم

را د که يوتار د پريشانو زلفو
پرے خپل تازه پهر کنډمه ناست يم

د شپے خلوړ پاره خلوړ موسمه
د زړه په تار تار ټنگؤمه ناست يم

بس چه شو يو خُل غاړه په غاړه سره اوژاړو
خه چه لږ په چغو چغو دواړه سره اوژاړو

لږ ساعت ددے بُتکي په شا، شاته رااوکوره
درغلم درخُم چه په ولاړه سره اوژاړو

راشه يه زما د مينے تک توره سپيره بخته!
کډه د جانان د کلي لاره سره اوژاړو

هغه ليونئى لارے کوڅے خو لارے شاړے شوے
خه زړه! چه په واز کومى په شاړه سره اوژاړو

خه چه د "جيندى" اود "خيالى" سره سيالى اوکړو
خه چه ئے يوشپه په غاړه غاړه سره اوژاړو

خه عشقه راءه چه اوځو دشتو ته د امانو ته
خه چه پشکال هسے د هاره سره اوژاړو

نښتے په مړئى کښے غريو نيولے اسوئلے سائل!
خه چه ورشو يه ملکرو واره سره اوژاړو

کله لکه سور گلاب او کله د لمبے په شان
 په مینه تصویر د زه لمبه کړم که گلاب ئے کړم
 ستا د اندرون تارونه ماته خه وئیل غواړی
 ته که خفه کیرے نه جانانه چه رباب ئے کړم
 لیرے شونډے پرانیزه بس دومره راته اووایه
 شور ئے کړم که اور ئے کړم تپ ئے کړم که تاب ئے کړم
 زلفے د زما د تصور مرئی ته پریوتے
 سوال ئے کړم د ژوند، که د لحظه لحظه جواب ئے کړم
 ما خو ستا د زړه د دشته ټولے غوټی گل کړلے
 اوس پرے ته سکون پیرزو کوے که اضطراب ئے کړم
 اوس خوشمع هم لمبے لری او پتنگ هم سوزی
 خه که نه اوس اووایه گناه او که ثواب ئے کړم
 ما تاله په دوه سترگو کبے دوه اوبکے راوری دی
 اووایه طوفان، که سمندر او که سیلاب ئے کړم
 تا چه خپل سائل په تندی ښکل که بختور د که
 راز ئے کړم رموز ئے کړم سندره که کتاب ئے کړم

یہ زما مینے

یہ زما "مینے" لیونئی سپیلنئی مینے زما
زہ چہ ستا حُسن تصور کرم ستا تصویر تہ گورم
پہ زرہ کنبے وایم چہ دا زہ گنے اوس اوزیریدم
چہ پہ خپل زرہ لیکلی شوی ستا تحریر تہ گورم

تہ ماتہ اووایہ تہ هغه فرشته خونہ ئے
چہ د ازل پہ ورخ ئے مالہ خہ لیکل پہ زرگی
شونبے ئے سرے وے او خالونه ئے پہ مخ موسیدل
مالہ ئے تور سوی داغونه کینسودل پہ زرگی

یہ زما مینے لیونئی، سپیلنئی مینے زما
چہ پہ رومبی نظر مو اولیدل حیران وو دواړه
مونږ په یو بل پسے د ذهن پانږے وارولے
جوړ د ازل نه مونږ د یو بل په ارمان وو دواړه

ستا د خبرو په اهنګ کښې زما غږ ورکیده
زما د غږ په تپ او تاؤ کښې ستا اهنګ ورکیده
دواړه په یو بل پسې ورک دوه بې قرار روحونه
دواړه د یو بل د جذبو په رنګ کښې رنګ ورکیده

خومره جدا جدا وو خومره څنګ په څنګ اوسیدو
څنګه وو بیل، څنګ د یو بل په رنګ کښې رنګ اوسیدو
زه ؤوم "ریدے" ته م یوسپړدے غاښول څنګ ته ولاړ
څنګ درتګونود بهار خوا کښې بدرنګ اوسیدو

یه زما مینه لیونئی سپیلنئی مینه زما
څه ډیره ښه شوه څه ته راغلې او ګویانه د کرم
زه د خوبونو د جهان د تصور باشنده
د خوبه وینې د کرمه ورک د خپله ځانه د کرم

اوس رانه مه څه چه اباد کړو دا د زړونو جهان
راشه چه گل گل کړو د نوؤ پرهرونو جهان
چه غورز ټکونه کړو شور شور کړو د خوبونو جهان
جنت جنت کړو د زړه چاؤدو ارمانونو جهان

یه زما مینه، لیونئی سپیلنئی مینه زما
چه په یو بل کښې سره ورک شو سره مینه او کړو

"تخلیق"

هغه ٻه زیر الوتی رنگ ٻه وڇو وڇو شونڊو

ٻی ساھ بی ساھ اووئیل سوری ته شه!

بیا ئی پخبله درزیدونکے سینہ

زما لاس کینسودو، او خیل لاس ئی زما ٻه زرگی

بیا ئی زما سترگو ته

لڙ ٻه زیر زیر اوکتل

بیا ئی وے داسے لمحہ خنک لمحہ وی

چه دهمه جهان مئینے خوانئی

ورته اوبه اوبه شی اوپسخیری

بیا ئی ٻه ویره ویره

چاپیره زر زر سترگے وارولے

وے بله دا چه ٻه دے ٽول جهان کبے

نن داسے خائے ما ته ٻه ڪوته که تھ

چه ئی د ٽولے دنیا

یو جنت او یو ڪلستان

سیالی کولے نه شی

ما وے چه ستا دا وارخطا او بی قراره نظر

ویره اخسته نظر

چه ئی زما ٻه سترگو خو قسمه حملے اوکرلے

دا لمحہ دومرہ بختورہ وہ چہ
ورثہ د دے دنیا د ژوند ټولے لمحے اودریدے
ټول کائنات خاموش وو چرته هیخ شی رپ نه وهه
چرته کبے پانړے هم ساه نه اخسته
دوئمه دا چہ د لمحے نیمے په دے دیدن کبے
چہ د حالاتو قاتلان راته په سر ولاړ دی
زمونږ په خوانو لیونو مخونو
یو رنک ټکاؤ نه کوی
بیا هم ولاړ یو او یو بل ته کورو
دا خائے ددے دنیا
د هر جنت او هر گلستان
د هر سپرلی نه هم سیوا ښکلے دے
هغه د دغے "سوال" په داسے جواب
زما د شونډو نه بوسه واخسته
داسے بوسه چہ پرے ایمان تازه شی
داسے چہ داسے بل جهان تخلیق کړی
داسے بوسه چہ زما ورک شخصیت
بیرته را اوزیروی
ددے نه پس هغه په منډه لاړه
په خپله لویه دروازه پناه شوه
روح ئے زما د روح لمن نیولے
د خان سره یوړله

بڻڪلے د تخلیق د حوائی سترگو ته راغلے وه
دا دنیا د نوی پیغلتوب په شان بڻڪلے وه

هره تمنام لکه شمع سوزیدلے وه
هره ولوله م لکه اوبښکه خڅیدلے وه

مړی ورله نه ورم مستقبل اديره نه ګنرم
مام د ماضی لمحہ لمحہ ژوندئی ساتلے وه

هسے په دے لار په تیندکونو باندے نه تلمه
دا لار د جانان سترگو ته نیغه رسیدلے وه

خپل قتل م اولید، ستا قاتل نظر م هم اولید
سترگو د نن داسے تماشه راته بڅښلے وه

اوبښکه م خوره نه شوه طوفان ترے نه پیدا نه شه
داسے د د پټ ورک تبسم په تار تړلے وه

هغه حادثه لکه تصویر په کاغذ پاتے شوه
کومه حادثه چه د سائل قلم لیکلے وه

لکه چه ژوند کړی په ولاړه کښه صنم وی روان
داسه م فکر د فن کور ته په قدم وی روان

ستا د جبین د تصور په کومه لاره چه ځم
یو خوا ژوندون بل خوا اجل راسره سم وی روان

تخلیق یوه معنا پیدا کړی فن تره سل جوړه کړی
په ځای ولاړ نظر ډیر لره د صنم وی روان

گل او سپرلی له باران غواړی کلیواله مینه
چه ئه په یو لاس کښه غاښول بل کښه شرم وی روان

داسه م اوبسکه درپسه باران باران شی په مخ
لکه جلوس چه په صحرا کښه د ماتم وی روان

ترقئې نه داسه د ذات غم دنیا یو کله کله
لکه د خپل ژوند قتل عام له چه عالم وی روان

چه روح ئه ستا د قدم تال په لاره اوځنگوی
ستا د سائل د خیال په کوټو کښه قلم وی روان

سندره

خړيکه د درد ژبه ده
درد د پرهـر ژبه ده
گل د سپرلي ژبه ده
اور د دلبر ژبه ده

دلته په دغه ژبه
پوهيدل ډير گران دی
که دا دا ژبه ده
که د نظر ژبه ده

زلفه ئه يو تماشه
جبین ئه دوه ننداره
هغه د شپه ژبه ده
دا د سحر ژبه ده

په اوچو شونډو چه م
لکي مرهم اولکي
داسه لونده لونده م
د ستمگر ژبه ده

کيلے مانے د مينے
مينه ژوندئی ساتی
کيله د مينے د جنک
اوشور و شرژبه ده

ماته کنخل هم کوه
خوپه پستوئے کوه
پستو زما د وطن
دلر او برژبه ده

زه په پستون وطن کبے
په خه خه ناز اونه کرم
پت پستنه معشوقه
وفاد نرژبه ده

سائل ته ډیر دردونه
ورکه مالدار ئے که
درد د تصویر ژبه ده
درد د هنر ژبه ده
گل د سپرلی ژبه ده
اور د دلبر ژبه ده

خه په غرور باندې قيمت د خپل ارمان راکوی
وخت چه په کوتو کېږي رينې رينې گريوان راکوی

د سرمائې د مستې نوې سبق نوې پينام
مانه د ورک وجود د شتو د احساس توان راکوی

غمښتن به هم وی خواوس هم ادا ادا د وطن
هر خه هم هغسې په خار او په قربان راکوی

يوه ورمه د هر موسم په باد کېږي داسې هم وی
چه ماله نېسې نېسانې د خپل جانان راکوی

ستا د يوې خندا زړه به پرې هم ورنه کړمه
که څوک په دې سودا کېږي تخت د سيلمان راکوی

د محبت د کلې هر دستور د ژوند نغمه وی
جانان م کله کله گل هم په ډيران راکوی

سائله دار او ديدار دواړه خپل نصيب اوگنډه
چه اشارې جانان د نوې امتحان راکوی

محبټونځه په منطق او فلسفه نه کيږي
دا سبق داسې دے چه دا په مدرسه نه کيږي

د شک د هرے لارے سر چه ځي ابهام ته رسي
د مينے لوبه د تصوير په تماشه نه کيږي

کاسے د سترگو چه په سترگو کښے راوانه روي
زما د زړه تسکين په بل قسم نشه نه کيږي

چه ئے چيے چيے له غاړه ورکولے نه شے
د سمندر سره ياري په کناره نه کيږي

مينه خوژوند دے نغد زرگے غواړي د زړه په بدل
د ژوند سودا خود نسياوؤ په نيټه نه کيږي

که خپلے اوبښکے ورته اچوؤم که وينے د زړه
نه دے ممکن، د "کاريگر" په تجربه نه کيږي

په سر ئه گرځولى يو بازار په بازار
مونږ ژوند كړى د داسه كاروبار په بازار

سرونه مو پرې تاؤ كړه خو سرونه مو ترې راوړه
شو وازې سترگې پاتې خريدار په بازار

كرم نه يو كه د سترگو نه مو سره بڅركي دانكي
راغلى يود زړونود ازار په بازار

د سوال په تصور مو هم د لاسونه ساه خيژي
مودې اوشوې چه نه كيږي روزگار په بازار

په سور نمر كښې په سرو لمبو كښې پلې خپې ولاړ يم
په كوم اميد د خه په انتظار په بازار

"نرگس" هسې بيمار، لكه "ريدې" غمژنې سترگې
قيمت خه و د داسه لاله زار په بازار

سائل د بيلتانه د ليونځي ټپې نه مخكېسې
كړه چغه ياره چرته ئې درزار په بازار

زه او "پښتون"

ته د تقسيم شوى پښتون ژبه ئې پښتو ئې
زه د تقسيم شوى قام شاعر يمه سائل يم

ته ئې سمندر زه د چپې زغم ساحل يم
ستا نه چه غافل يمه ، د خپل خانه غافل يم

SAMSOOR.COM

خپله ژبه

زه م د خپلې ژبې کومه کومه

بد نصیبی اوژاړم

چه غلامی وه نو هم

دا وه غلامه ژبه

چه ازادی شوه نو هم

دا شوه غلامه ژبه
نه د اسكول ژبه شوه
نه د كالچ ژبه شوه
نه د دفتر ژبه شوه
نه د قانون ژبه شوه
سره ددے چه د زرگونو كالو
د يو ډير زور قام مورنئى ژبه ده
د بيگانگئى په داسے سور انگرېسې
هم خپله لار غړوى
خپلے څرپوسے كوى
كه ئے پخپله په ځان زړه هم سوزى
خو په ځان ناز هم كوى
ولے ددے باوجود
نن سبا حال داسے دے
چه دا ژوندئى ژبه، د ژوند او مينے جوړه ژبه
په يو بے رحمه مصنوعي ادبي
او سماجى ماحول كېسے
د خپلے ژبے نه زورنده ده خو
بيا هم د ژوند او محبت سندرے
په خپلو چاؤدو غوڅو غوڅو شونډو
په غوڅه ژبه وائى

زما نشہ زما سرور زما شراب جانان
زما ژوندون زما سپرلے زما گلاب جانان

بویہ کۄ راشی کودر بویہ کۄ ترے اوخیژمہ
داسے لاهو کرمہ د سترگو پہ دریاب جانان

عمرونہ تیر شو خود دے مرحلے تیر نہ شومہ
سوال خوم اوری ولے نہ کوی جواب جانان

زما پہ شونڊو کبے سندرے ہسے نہ غیری
زما پہ زرۂ کبے غریدۂ لکہ رباب جانان

تر عمرہ عمرہ ئے د ذات د کورہ ویستے یمہ
دے م پہ ہرہ گناہ خور لکہ ثواب جانان

پہ زرۂ م بل تصویر او بل تصور نہ خائیری
داسے خراب کرمہ زہ خپل خانہ خراب جانان

سائل د مینے مبلغ سائل د زرۂ جوارگر
زما نغمہ زما غزل زما کتاب جانان

د نوے پېړۍ راتلو په نوم

نوے کال نوے اختر نوے پېړۍ ده
جانہ راشہ، جانہ راشہ
ماتہ گران جانانہ راشہ
چه مونږ هم د هغه لوتی خدائی په دربار کښی
یوه داسے دعا اوکړو
چه زمونږ زړونه درز پړی
چه زمونږ شونډے ریږی
د وطن ټول اخترونه
د دامانو بهارونه
راته ټول په تماشه وی
د شبنم د زرۍ داغونه
د کلونو کریوانونه
راته ټول په تماشه وی
چه زمونږه دعاگانے او سندرے
ترجمانے د ژوندون وی
او ستانے د جمال وی
چه جمال وی او ستانے د جمال وی
چه نعرے وی او غوښتنے د وصال وی
داسے ژوند داسے هنر داسے کمال چه
زوال نه لری جانانہ

لکه د باد م نن د خیال په بڼر الوتے جانان
لکه د غریو م د مرئی غوټه کبے نښتے جانان

ککے د سترگو اوس ککے زما د سترگو نه دی
په ائینه کبے د نظرم ننوتے جانان
خو که م ډیر په پرهرونو کبے د زرۍ نغښتے و
لکه د خړیکه م د درد د کوتووتے جانان

دا هسے نه ده که خوئی بوئی د باچایانو لرم
په ملنګۍ کبے م که خدائے غمے د کوتے جانان
په ځان ئے پوئے نه کړم تس تس زرے زرے ئے کړمه
لکه د تندر م په سر دے راپریوتے جانان

سائل یم دا دے خپل ټوټے کچکول م غاړے ته که
گرځم کوڅه په کوڅه کورمه بے پته جانان

نہ م د لاس کر بنو کبے و نہ پہ تندی کبے جانان
مینے در خار تام تصویر کرو پہ زرگی کبے جانان

هغه چه یو خل مو محفل و سره کړے پکبے
اوس راته ښکاری په هر زیر مازیگری کبے جانان
زما د عشق خوانی د کلو په لمبو سوے ده
ما نه ورک شوے دے د حسن په سپرلی کبے جانان
د اودریدو امکان م نه لری باران د سترگو
چه راته خاندی د هر گل په کتوری کبے جانان
سحرم هرے اوبسکے گل په کریوانه کړے دے
ما چه ژرلے کله هم په مانسامی کبے جانان
ماته په وینو کبے د ژوند د خندا چل زده کوی
زما د خور زرگی د داغ داغ په ریدی کبے جانان

سائل د سپردو کلو خواته زندگی تیروی
سائل کرلے دے د مات زړه په کودی کبے جانان

وطن ته راشه

مسافره خپل تالا وطن ته راشه
پسرلي راوله بيا وطن ته راشه

اوبښکه اوبښکه په بنډو کښه که حصاره
په سندرو په گډا وطن ته راشه

سوزيدلې گل درې په گلوسره که
غواړي گل هره صحرا وطن ته راشه

لږ په سپينو جامو خړه خاوره باد که
لږ د مينه د گناه وطن ته راشه

بے لونگودی سینه د لونگینو
د لونگود صحرا وطن ته راشه

هر بته هره لار سترگه سترگه کیری
دا کوڅه غواړی ښکلا وطن ته راشه

د دروغو په بانو نه کیری مینه
په رشتیا لږ د رشتیا وطن ته راشه

د الفت د فلسفه پاته سبق له
لیونیه د لیلی وطن ته راشه

په پردو کښه سره ورک وی نه شته کیری
د باقی او د بقا وطن ته راشه

په خپل خیره کریوانه به د هم ناز وی
د ژوندون د تمنا وطن ته راشه

په خپل سر کښه خپل غرور در سره راوړه
د دادا او د بابا وطن ته راشه

خالقان چه د تیرو دربانده بلوسی
په تندي راوړه رنډا وطن ته راشه

د نرگسو خوشبوئی درسره راوړه
د غانپولو د بیدیا وطن ته راشه

د "ریدی" د زړه د داغ د شغلې شوخه
د زیرکلی د خندا وطن ته راشه

د چنار د بام په سر تپه شروع کړه
د نغمو د انتها وطن ته راشه

پرهرونه د د زرونو لارې څاری
راشه راشه مسیحا وطن ته راشه

که ئه وره هم ورسترگې خو به نه ئه
لوئې وطن د پستونخوا وطن ته راشه

د زرګی داغونه ټول درسره راوړه
د خالونو د رنځر وطن ته راشه

درنه سر نه غواړی، سر در سپاری راشه
راشه راشه، بهر وطن ته راشه

په پردی اسمان پردئی "زهرا" څه ناز وی
خپل اسمان او خپل زهرا وطن ته راشه

په پردی وطن دانا بنده نادان وی
یه نادانه یه دانا وطن ته راشه

الفتونه د وطن د ښکلو خوند کۀ
د زرگوټو د درزا وطن ته راشه

سودایان کړی خیالولی ښائستونه
روغ روغ خلک د سودا وطن ته راشه

چا خپل جنگ دے په پردی ټوپک گټلے
مونږه پوئے که راهنما وطن ته راشه

یو به ورک ئے، بل به ورک په ځان پسے ئے
ځان به دلته کړے پیدا وطن ته راشه

په خپل کور په خپل وطن سرے، سرے وی
په غربت کښے وی باچا وطن ته راشه

د سائل د تخلیق توان له قوت راوړه
دلته هر څه دی بلا وطن ته راشه

نوعه کال ۲۰۰۷ د ولس بجو نه تر دوه بجے

زما د عمره عمره سره سم ، غمه جانانه
ته چرته ئے تر خو به درپسے مرمه جانانه

تر خو به درپسے ورک یم د هجر په دشتونو
په سر به د د غم پیتی تر خو ورمه جانانه

دعوه م وه چه زه ستا لیونے او سپیلنۍ یم
بس دومره که را مخ چه در لوکے شمه جانانه

اور ئے بل دے پہ لمنه جانان راغے
د خپل ویشتی په پوښتنه جانان راغے

لوکئی چه م د سترگو پرے بنږیری
د ګلونو د وطنه جانان راغے

وخت د سره نن تئیرے دی تبستیدلی
نن جونګرے ته د ننه جانان راغے

په ښکالو ئے د خپو سا راپکښے راغله
ساه م اووته له تنه جانان راغے

وخته نن زموږ تر منځه رقیب نه شوے
ستا بلا بلا مننه جانان راغے

تا خو وے چه تر قیامت به رانه شی
د سائل زړه دروغزنه جانان راغے

یو خیال

زۀ تمام عمر په خونخوارو لارو تلے یمه
سرکه زما هم سلامت وی سلامت به خۀ وی

زۀ د پوتے وطن، تالاقام، ورکے ژبے شاعر
زما د فن عظمت به خۀ قدر و قیمت به خۀ وی

حساب کتاب

دومره زر قیمت د نظر مه غواړه جانانه
زړۀ خوراننه داسے په شرمۀ غواړه جانانه
دا د ژوند میرے دی، خوبولے گل میرے نه دی
سوری د گلونو په سرمۀ غواړه جانانه

اوبسكه ووم جانان په بنږو زورند كړخولې ووم
سترگې ئې په خپله خڅيدې زه ئې ساتلې ووم

ته لكه سپرلې د خپل ديوال په كشمالو كېسې ورك
زه لكه "ريدې" ووم په دامانو رژيدلې ووم

هرې رويئې ته م يارانو ضد وئيلې دې
داسې م پښتو په خپله غيږه كېسې نيولې ووم

ما پر بلے کرے موندے نہ دی د نرکس دیوے
زہ خوم د خیال مزار لہ ہرہ شپہ راغلے ووم

گل ووم خو پہ سور اور کبے چہ ہم تازہ ولاړ وومہ
ستا د وربالہ سیلئی سحر ما بنام چیرے ووم

مہر بہ ئے وودغہ حس چہ نہ یم پیژندلے چا
اور ووم دے ہمہ پستون وطن تہ لوکیدلے ووم

رپ قدرے م ہم وھلے نہ دے مودے تیرے شوے
یو تار د زلفو داسے بند پہ بند تیرے ووم

گوتے خہ کہ چا شونډے راوری ہم خور شوے یم
زہ لکہ شبنم دگل د غیرے نازولے ووم

دا د راتہ خنکہ غنے لارے تہ رابنکلی دی
زہ خومینے ټول عمر پہ سرو غنو رابنکلی ووم

دا خو اوښکے نہ وے خخیدہ م درد د سترگو نہ
داسے دے پہ زرہ کافرو خلکو ډر دولے ووم

ستا نظر د زرو نہ ووجور لیدے د نہ شومہ
زہ سائل فنکار وومہ، د فن د دنیا ښکلے ووم

مينه موهم ڪرے ده جنگ او شر موهم ڪرے دے
جنگ شر موهم ڪرے د ڪلو ڪر موهم ڪرے دے

هغه منگے راڙے ما پسے ڪچڪول د نظر
د مازيگر د تماشو ڪودر موهم ڪرے دے

مونڙ ڪله ڪله د سپرلي نه سترگے سرے هم وري!
او په يو ٽال د ځنگيدو اختر موهم ڪرے دے

مونڙ د رنجو په ڄائے په وينو تورے ڪري سترگے
د خونڙو لارو ڪوڄو سفر موهم ڪرے دے

مونڙ د يو بل د پستن مینے زرہ هم ساتلے
وعدہ مو ڪرے د وعدے باور موهم ڪرے دے

مينه خو مينه وي تر منڄه لرو بر نه مني
خپل غم مو خپل وؤ غم دلر او بر موهم ڪرے دے

ديدن له ڪله غوڻستي مونڙ د چنارونو سوري
په بلو ڪرو لمبو هم په نمر موهم ڪرے دے

سائله مونڙ مينے د چا غلامے ڪرے نه دي
چه د "جانان" په سر وؤ ننک لڻڪر موهم ڪرے دے

سندره

ڙوند د چائے جان د چا
جان د چا جانان د چا
مينه د چا حان د چا
حان د چا ارمان د چا

اووايه جان اووايه
اووايه په سروسونډو

ته زما ژوندون ژوندون
ته زما د زړه قرار
ته م افسانه افسون
ته زما بهار بهار

ته م ليونې جانان
ته م سپيلنې جانان
ته م د پرهر گلاب
ته م پسرلې جانان

اووایہ جان اووایہ
اووایہ پہ سرو شونڊو

ستا لیونئی مینے م
کرو پرہر پرہر راتول
ستا نظر او ستا سترگو
کرو زما نظر راتول

تہ م ئے نظر جانان
تہ م د زرہ سر جانان

اووایہ جان اووایہ
اووایہ پہ سرو شونڊو

ستا جبین او ستا جمال
دے زما مرکز خیال
ما نیولے ستا پہ خال
دے د مینے نوے فال
تہ ئے د سائل جھان
تہ ئے د سائل جانان

اووایہ جان اووایہ
اووایہ پہ سرو شونڊو

ماستِرِ کریم

یرہ چہ سحر و جادو کۂ افسانہ دکریم
د فن فضا بہ وی تر عمرہ مستانہ دکریم

چہ پکنیے کوم پستون تہ خان نہ بیکاری مخ نہ بیکاری
د پستونخوا ہومرہ وسیع دہ ائینہ دکریم

طنز و مزاح، تپہ، متل اور روزمرہ ئے ژبہ
خۂ پہ پخو کانرو بنیاد دہ استانہ دکریم

کۂ خوک یرے وبشی نہ نوچرے دیرے ونۂ وبشی
پہ لوپ تالان ہم نہ کمیری خزانہ دکریم

د پروڼ، نن او سبا کښې پکښې مه راکاږئ
زما نه هره چه وی، وی به زمانه د کریم

فال به پرې نیسی پښتو، ناز به پرې کوی پښتانه
دیره اوس هم اسانه نه ده یارانہ د کریم

اوس پرې هم ژبه شی پولی اوس پرې هم شونډې سوزی
که میخانه ده د کریم که پیمانہ د کریم

مونږ پښتانه مونږ د پښتنو وارثان د کریم
تاریخ خورې نه شی زمونږ نه بیانہ د کریم

زړه زړه خاوره دتن به یې قیصه کړو د ژوند
کړو به وړه وړه خبره ترانہ د کریم

د کریم هرہ افسانہ جولئی جولئی کلونه
په هر یو گل کښې هر تصویر دے جانانہ د کریم

که سرتږ پریوت خو د قام غرور تر پرې نه وتو
په ملنکئی کښې هم انداز و شاهانہ د کریم

لیونی کړی ئے زمونږ خوبونه هسے نه دی
دے د تخلیق دیوتا پخپله دیوانہ د کریم

زمونږ په ګوتو کښې سائله دے قلم د کریم
فن مو په نوم د کریم، لیک مو په بانه د کریم

خبردارے

پہ کور دِ راغلل سیلابونہ - ڊوپیڙے وینس شه پستونہ
سرته دِ کیری سازشونہ - ڊوپیڙے وینس شه پستونہ

د زمانو نه وروستو - ستا زیریدلے وجود
څوک شته کول نه غواری - دا جنک په دے جنک دے
چه ستا راتلونکے نسل - هم چرے ساه وانخلي
سامراج راوړے داسے - ستا تر کوڅے جنک دے
درنه چاپیره دی اورو نه - سوزیږے وینس شه پستونہ

د چا جوئگرے تالا - د چا بنگلے ډیرے شوه
دا د اسلام جنک دے - که د پیسے جنک دے
وینه پستون تویوی - سود ئے سامراج ته رسی
وطن ئے خپل تالا کړو - خو جنک پردے جنک دے
لر په خپل ځان او که سوچونه - ورکیرے وینس شه پستونہ

دا چه کوخه کوخه د- د سرو لمبو ډکه ده
چه گل دره گل دره- د د لوگو ډکه ده
دا چه صحرا صحرا د- نن د سلکو ډکه ده
دا چه د پوله پوله- د اسویلو ډکه ده

دا په تا څوک کوی ظلمونه- ډوبیرے وینې شه پښتونه

د خپل وطن گل درے- په لمبو څله سیزے
تاریخ په شاه تر اوسه- هیچا رابښکلے نه دے
د خپلے خاورے بچی- په اور کبے مه ورتوئے
چا هیڅ یو قام ټول عمر- غلام ساتلے نه دے

پردوله مه کوئے جنګونه- ډوبیرے وینې شه پښتونه

څوک د اولس دلان- څوک د وطن سوداګر
د لوئے سامراج رضاکار- د لوئے سامراج غلامان
نه په اولس مئین دی- نه په وطن مئین دی
نه په پښتون مئین دی- نه دی د دین خیر خواهان

پوره کوی خپل هوسونه- ډوبیرے وینې شه پښتونه

پښتونه نن له تانه- تاریخ یو سوال کوی
خان ورکول غواړے- که شته کول غواړے
اجتماعی مرګ او ژوند- نن په خپل لاس کبے لړے
خان ورکول غواړے- که شته کول غواړے

نن د په لاس کبے دی وختونه- ډوبیرے وینې شه پښتونه

وطن د جنگ د خولے نه- راؤړه د امن کور ته
جنگ د نفرت نښه ده- امن د مينه خائے دے
د روړ په وينو کښه نور- خپل فکر مه لمبو
جنگ د نفرت نښه ده- امن د مينه خائے دے

مه خوروه نور نفرتونه- ډوبيرے وينی شه پښتونه

دا خپله پاکه خاوره- مولړه خوب ته پريږدئ
چه مو په سرو کلونو- ډک خپل سحر اووينئ
دا پښتنه وينه مو- به خايه مه تويوئ
چه خپل سپرلی اووينئ- چه خپل اختر اووينئ

راټول کړئ خيرے کريوانونه- ډوبيرے وينی شه پښتونه

یو پہ او بکو تر گل پہ گودر ترے پاتے شوے دے
شور ئے د بنگرو ورے دے شر ترے پاتے شوے دے
خوک ہم چہ پہ ورک زرہ پسے دے طرف تہ تلے دے
زرہ ئے خود را ورے نہ دے سر ترے پاتے شوے دے

ہر حل ئے نیمکریے دا یوہ خبرہ پرینے دہ
ہر حل نیم کسود شونڈو ور ترے پاتے شوے دے
دا خوک لیونے سپیلنے شوے د چا سترگو تہ
خان ئے سوزولے دے مجمر ترے پاتے شوے دے

ستا د سور سالو پہ وینو سرہ چینہ او سور چینار
سورے پہ لمبہ لمبہ منظر ترے پاتے شوے دے
سترگو تہ د اووایہ جانانہ چہ دارو راؤری
درد ترے پاتے شوے دے پرہر ترے پاتے شوے دے

خوک بہ پہ دے پولہ لیونی د حسن تلی وی
زورند ہر یو گل چہ پہ ډنډر ترے پاتے شوے دے
بیا ستا د جمال پہ جزیرہ سائل الوتے دے
زرہ ترے پاتے شوے دے نظر ترے پاتے شوے دے

یاد

په سرو گلو کسے پت وے د ازغو ډکه میدانہ
سپرلی درنه چاپیر وو د لمبو ډکه میدانہ
دا خه دربانده شوی، هیخوک نه دریکسے بنکاری
د ژوند د مستانوؤ، لیونو ډکه میدانہ

حسن و عشق

ما وینے کوی، زه ئے په وینو خندوومه
ستا په اشاره ستا په خبره کسے تصویر
حسنه ته به نه ئے، که نن ئے سبا به نه ئے
عشق به د ساتی تل په سندره کسے تصویر

تماشه

ما وے چه خه وائی خو چه خه ئے نظر وائی
ډکی چه راوړی را له نن سترگو د توبه له
وائی د شمشاد لمبو وطن په سر اخسته دے
تا به تماشه کړی شا به راشه تماشه له

اظہار

ماد درد سزا لتانہ غوبستے دہ جانانہ
ما کله دوا لتانہ غوبستے جانانہ
کله خوزمانہ د نفرت اظہار کوہ کنہ؟
مینہ اخر چا لتانہ غوبستے دہ جانانہ

زۀ چه م د مور زۀ چه د پلار ژبه پيدا کړمه
حسنة ستا سنگار له به د کار ژبه پيدا کړمه
څوک ورته سندره څوک غزل څوک نظم او وائي
درد له چه د مينے د اظهار ژبه پيدا کړمه

نن که د خزان د زيرو اوچو پاڼو شور یمه
گل ته به سبا له د بهار ژبه پيدا کړمه
ستا د مخ خالونه چه په زړۀ لکه داغونه ورم
غواړم چه ترے زۀ د لاله زار ژبه پيدا کړمه

ستا د خماری سترگو په ډوب خمار کبے ډوب بڼۀ یم
کورم که پيغام له د خمار ژبه پيدا کړمه
اوم چوی پرق د حد په هورته خاموشی د گل
زۀ د زړۀ بلبل ته د چنار ژبه پيدا کړمه

روح ته م کلونه دروغ او وئیل رنخوړم که
نوره ورته خۀ د انتظار ژبه پيدا کړمه
هسے خوشائله په خالی لاسونو نه ورخم
يار له به ورخم خو چه د يار ژبه پيدا کړمه

زما د مينے او د وينے د وطن بنكليہ!!

زما د مينے او د وينے د وطن بنكليہ!
ته د خواننې د وينې ډك جام ئې په بله اورې
په تا كې سره د ژوند كډېړې او موجونه وهې
كه هيچا لاس در اوږد هم نه كه په خپله اورې

د خپل نظر د شرارو په طوفانونو كې ته
منډې وهې د خپل وجود وتې بخر كې نيسې
لكه د پټر كو د په سترگو كې ايرې پريوزې
د خيال په گوتو كې يخ شوى تركي پر كې نيسې

تا خود خپلو لمبه شوؤ كل درو تماشې
په هفتو نه په مياشتو هم نه په كلونو او كړې
تا خود خپلو قتل شوؤ ارمانونو قيصې
په چغو مخكې د نړۍ د عالمونو او كړې

خود د نړۍ عالم چه تا له دركړې خه به دركړې
كه لږ خيرات دركړې دا ستا مسيحائي خو نه ده
په ځنكدن كې د قطرې نيمې اوبو په اسره
ژوند تيرول تر عمره پوهه او لوئې خو نه ده

ته د يو قام بنكلې ئې ته د يو وطن بنكلې ئې
ته د يو قام مالک ئې ته د يو وطن مالک ئې
ته د پرون بنكلې ئې ته د مستقبل بنكلې ئې
كه سوزيدلې هم دې ته د دې گلشن مالک ئې

ستاقم کٺ ڊير هم خوار و زار دے يو ژوندون خو لري
يو تعلق د ژوند او ژواک لري تپرون خو لري
خٺ ضابطه او خٺ قيصر د خپل مضمون خو لري
کٺ ئے سبا پرېشانه ډير دے يو پرون خو لري

يو خپل تاريخ خو لري دود لري دستور خو لري
د نن نظر او د سبا ورځے شعور خو لري
د آنا دار خو لري چغے له منصور خو لري
د پټکي ول، د شملے تاؤ لري غرور خو لري

اوبسکے د پاکې که په وير او په ژړا نه کيږي
دا ټوټے شوي ائينے راټولول غواړي
زمونږ زخمونه د پردو په مسيحا نه کيږي
دا پرهرونه به په خپل اور رغول غواړي

بسکليه! خوبه مو د خور او مور د سر پروني
راتبستوي، راشو کوي، پردے کاواکے سيلئے
بسکليه خوبه په نازکو رخسارونو لکي
لکه سپرے د ميرے مور او بے باکے سيلئے

منم چه تا په سين د وينو کيسے وطن او گټه
نن هم د وينو سين لرے ولے جاله نه لرے
د جنگ فاتح ئے خو د فتح کورته ستون نه شوے
خکه چه خپل کاروان او خپله قافله نه لرے

چه قافله نه لرے لاس د جنگ نیولے نه شه
د خپل وطن د ناوے شونډې ښکلولې نه شه
د مور او خور په سر پروڼې خورولې نه شه
خپل انگرې د خپل کنډر کور تودولې نه شه

زما د مينې او د وينې د وطن ښکلیه!
راشه په نوې لار د نوی ژوند اغاز اوکه
تولو ته اووايه چه خپله قافله پيدا کړي
د تدبر او دانش خونو ته اواز اوکه

ټوپک د ژوند قاتل او وينې سوداگر ته پریده
ته د دلیل او د گویانه ژبې لار واخله
د خپل وطن د درد د څړیکو کیفیت تصویر کړه
دردله د داغ د چاودو شونډو نه خمار واخله

د خپل تاریخ د پانږې پانږې ائینه راواخله
چه پکښې ټول د خپل وطن لیونی ځان اووینی
چرته د یو څلی نه خیرې لوپټه راواخله
په داسې خیال چه ئې د ټول وطن ځوانان اووینی

ښکلیه! مينې له د نوی لوظ لاس ورکه
د هر الفت په مړاوو سترگو کښې ارمان تازه که
هر لیونې د خپل غرور په مټیو اولمبوه
ننګ له، غیرت له، ضمیرونو له ایمان تازه که

په دے قام هیچا کوډے کری، نه تعویذ کرے دے
خو قاتلان شته او د ژوند مبلغان نشته
دا زړونه، هغه دشته نه دی، چه ازغی توکوی
خو قصابان شته، د شپونکیو وارثان نشته

زما د مینه او د وینه د وطن بسکلیه!
رینے رینے پټکی راټول که ترے جرکه جوړه که
د دے جرگے نه کاروان جوړ که قافله جوړه که
تار تار راټول که ترے شال جوړ که لوپټه جوړه که

که په گل گل کښے د شبنمو شوگیرونه غواړے
که د شبنم په شوگیرونو کښے خوبونه غواړے
که خپل وطن له د گلونو سحرونه غواړے
که خپل سحر له د رنگونو بهارونه غواړے

نودا یوه نغمه، په دے نوی رباب واړوه
شابه ایله مه کوه پانړه د کتاب واړوه
هر خیال د داسے گناهونو په ثواب واړوه
خپله دنیا په زمانه، د انقلاب واړوه

په زړه کښے مه غریبه، شونډے په اظهار پوهه که
سترگے را اوسپړه او ژبه په اقرار پوهه که
د ذاته اوځه، ځان په لار، پوهه په دار پوهه که
د ځان سره ښاغلی ټول د کار، په کار پوهه که

زړو لفظونو له، د نوی ژوند معنی پیدا که
نوؤ معنوله، لږزوونکې ترانې پیدا که
په ترانود درد، د سرواوسکو چینه پیدا که
په زمانه کښې ځان له خپلې زمانې پیدا که

ځنې کارونه د خوبونو په لیدلو نه شی
د دې وطن په قاتلانو وطن نه جوړیږي
دی در په سر، د نوی نسل مستقبل جوړول
کورې په غلو او په ډاکوانو وطن نه جوړیږي

قیصه د نوی سره بیا شروع کول غواړي
نوی رازونه د دنیا معلومول غواړي
د نوی خیال سره په نوې لاره تلل غواړي
مزل د نوؤ منزلونو به ټاکل غواړي

د زړه دردونه به همه شریکول غواړي
په تړکیدونکو، لیونو، دشتو به تلل غواړي
د ذات د کوره به په هر صورت وتل غواړي
ځان او جهان به خپل اولس ته ورسپارل غواړي

نه مو په لاس کښې نور وخت شته نه بله لار ښکلیه
او که تلوار، بس که د نورو انتظار ښکلیه!

سترگے چہ رنگ واری کویانہ تصویرنہ شی
اوبسکے چہ پہ سر د بنرو اوخاندی لفظونہ شی
مات کری غرونہ غرونہ زرونہ لارے پکسے جورے کری
درد چہ خریکے خریکے پہ رباب د زرہ تارونہ شی

سترگے چہ د سترگو د مسکا پہ معنا پوهہ شی
ژوبل شی زرگی د تندرینو موسمونہ شی
تا کہ منکے سرته کہ او ما کہ تپہ پورته کپہ
پیا بہ پہ چینو او چنارونو بهارونہ شی

خوک خو خنکیدہ ہم غواری تال غواری تالے غواری
خوک خو خنکولے ہم شی زلفے چہ تالونہ شی
خہ د هر یو روح پہ انگنر خور د مینے سورے دے
خہ ورے قیصے د مینے لوئے لوئے کتابونہ شی

یووی اسویلے خودا همه دنیا پرے اوسوزی
اوبسکہ کہ یوہ ہم پہ مخ راشی نورودونہ شی
زہ او تہ کہ نہ یو جانہ دا زمکہ گل نہ سپری
دا خوزہ او تہ یو چرتہ گل چرتہ رنگونہ شی

نوع سپورمئے ستا د سالو پیخکے حلولے دے
گورو کہ زمونر ہم پہ کوخو کبے اخترونہ شی
خوند کوی پہ غیرو د خوبانو کبے خوبونہ خو
یہ سایله کله پہ اورونو کبے خوبونہ شی

سپیلنے

تقا کوؤمه در لوکے شم سپیلنے دِ کِرمه
د سوی لوی انتظار د اور لوکے دِ کِرمه
جانانه زه هسه د شک خامار خورلے نه ووم
اوس راته رو رو یقین کیری چه پردے دِ کِرمه

جانانه یاره

په ماد خپله خانه گرانه یاره
شکمنه یاره بد گمانه یاره
د زړه دنیا د راله خه ورانه کړه
په ماد کړله دنیا ورانه یاره
بیابانه د کرم مجنون دِ کِرمه
جانان د نه کِرمه جانانه یاره

ڪٿڻ چرته ساه د محبت په ليونو ڪيسه راشي
جانان د بيا د تندر و نو په جامو ڪيسه راشي

درته په خه بانه د زړه د وينو داره او ڪرم
چه د سرخي په مرغينو انگو ڪيسه راشي

چينه له راشه په چنار د سالو سور ټوکه
چه لريشان سره خود اسمان په کنارو ڪيسه راشي

د شمع ټوکه په ځان زړه سوزي چه تنها بليږي
پتنک خبر کړي چه محفل ته په لمبو ڪيسه راشي

شپه ده ناخپه م په سر لکه شغله والوځه
چه د ژوندون شور م د زړه په درزیدو ڪيسه راشي

سپرله د ډکه غيږ د ګلو د زخمونو راوړي
چه پيغله سره ګلونه ايښي په ګمخو ڪيسه راشي

سائل د دے شپه سره جنګ په دے ارمان کړے دے
چه م سحر ستا د جمال په پلوشو ڪيسه راشي

پیشہ پہ دے ورا نو کوخو بیا اوکھ یو حُل ملنگه
یہ زما نادان ملنگه یہ زما پاگل ملنگه

ستا نہ ستا لوظونہ ولے ہیر شو پہ تا خُہ اوشو
تا خوبہ ریکونہ پہ سر دلتہ بادل ملنگه

نُہ درنہ سالو غوارمہ نُہ امیل د سروکلو
نُہ درنہ بتگری غوارمہ نُہ درنہ کاجل ملنگه

دیرے بے ارزئی د ژوندون دیرتريخ کُہ بے وسه ژوند
بس دے زولنئے ماتے کُہ راشہ پہ خُہ چل ملنگه

تار تار گريوانونہ خو ہم غواری د هنر نظر
زړہ م کہ راتپول ملنگه خورم کہ کاکل ملنگه

نُہ پہ زړہ اختیار لرمہ نُہ پہ حان اتبار لرم
خنک د کرم پردے ملنگه، خنک د کرم خپل ملنگه

بیا شبنم شہ یہ سائلہ! هغسے م بیا کلاب کہ
تا چہ بہ ژړل ملنگه ما چہ بہ خندل ملنگه

ستا د تورو تورو بلا سترگو بلا واخلمه
ستا په تماشه کښې رانه هير وو چه ساه واخلمه

زه به جنت ستا د يو ديدن دپاره پريدمه
زه به هغه نه يم چه دا واخلمه که دا واخلمه

دلته چه راغلي يمه ستا سودا اخستې يم
نوره به په دې بازار کښې کومه سودا واخلمه

خدائې د راته تا په تمامې حورو کښې اودروي
يه په لونگين مښي زه به ترې تا واخلمه

بس يوه لحظه نيمه معطل شه د ديوال په شا
زړه له چه جانانه ستا د زړه نه درزا واخلمه

ستا په کل کل شونډو د لمبه لمبه بڼيرو نه پس
ولې د پيکه پيکه خيالونو دعا واخلمه

خنک به پرهرونه د سائل په زړگي نوي کړي
خنک به د د سترگو د بڼيرو نه صلا واخلمه

نصیب م گل یم غورولے پہ صحرا تیرے یم
ستا د قطرہ قطرہ شبنم شبنم خندا تیرے یم

سپورمئی درخّم جام جام د ستورو رالہ دک اوساتہ
زہ د جمال زہ د نسکلا زہ د رنرا تیرے یم

کہ سمندر نہ وی راوارئے سیندونه پہ ما
زہ د پیرو سوے یم، زہ د پستونخوا تیرے یم

دغہ دے اوس م اوخکے ستا اونسکے پہ لپو لپو
دغہ دے بیا م شونہو اور واخستو بیا تیرے یم

بلا بلا ثواب ہم تھے قدرے نہ کرم سیراب
زہ ذات پرست نہ یم د مینے د گناہ تیرے یم

زما د تیری روح نہ اخلی سرچینے روحونہ
زہ د حسین زرہ یمہ، زہ د کربلا تیرے یم

اوشوے مودے ستا د نظر پہ سمندر پروت یمہ
ستا پہ کتو چرے مور نہ شومہ پیدا تیرے یم

شونپے دی ترارے ترارے ہسے تلی نہ د سائل
ما پہ رشتیا دہ مینہ کپے زہ رشتیا تیرے یم

دا خه حالات وی چه د روح نه م وجدان یوسی
د تصور نه م خوبونه د امکان یوسی

دا خه سایه ده چه په سترگو م دخیال پرته ده
لکه کارغه شی را غوټه زما نه خان یوسی

که څوک ژوندی وی نو زما غږ ورته اورسوئ
د هغه خلی مات "کودی" له د ریحان یوسی

په وچیدودی د دامان د کلونو شونډې
که څوک ورځی نو چه په سترگو کښه باران یوسی

زه د خزان د پانږې پانږې سره اورژیدم
خدایه سیلنې کړې چه م کورته د جانان یوسی

د دې جهان په بازار زړه سائل پرون خرڅ کړې
نن د په هغه خیال د هغه زړه ارمان یوسی

د

پروفیسر انعام پہ نوم

زما "انعامہ" یہ زما د سترگو ورک نظرہ
ما لا "امان" ہیر کرے نہ وو چہ تا بلہ اوکرہ
مونیر خوبہ تا اوستا ادا تہ غرولے سترگے
داسے دِ خنکہ بے تپوسہ رضا خیلہ اوکرہ
چہ د وطن قام او اولس پہ سر خبرہ بہ شوہ
مونیرہ بہ ستا ہرہ جذبہ یوراہنما کنرہ
داسے بہ ستا پہ شونڊو ہر تکی معنے لرلے
چہ مونیر بہ ہم ترے د انکار جرات گناہ کنرہ
خو تا زمونیر نہ حان پہ نیمہ لار کبے ورک ولے کئ
سرپہ داسے دِ سنکین زرگے نازک ولے کئ

انعامه هيڄ دِ په دے نوے فلسفه پوئے نه شوم
چه داسے خټک په نیمه لار کبے مرور کښیناستے
تا خوزه خپله تل د خپل فکر په نمر ساتلم
ته په پيوند خټکه د سیوری او د نمر کښیناستے
زما د ژوند جنونه یه زما د ژوند جانانه
ما نه چه دا هر څه ته غواړے ما له څه راکوے
زه به هم دلته د خاطر د خولے خبره اوکړم
زما اشنا که راکوے ما له به زره راکوے
او که زره نه راکوے لاس په لاس کبے مه راکوه
داسے ازغی خو په دے خوړ احساس کبے مه راکوه
زه به د چالیونی غیر ته لارے اوڅارمه
چه تاسو یویو خپله کډه او تړله لارے
لا خو زمونږ د وطن گټه گټه لوټه لوټه
په خاورو خړے دی سپرلی غواړی کلونه غواړی
لا خو زمونږه دشته پوله پټی غرونه غاړے
سره کمیسونه د مینو او اوزونه غواړی
ته د کرلو، شوو "کلو" نه په کومه لارے
په کومه لار لارے په غره او که په سمه لارے
انعامه لږه د د خپل فکر رڼا راوړه
چه دے تیرو ته ئے برینا کړم پکښے لار جوړه کړم
چه لږ په ورکوسترگو ورک نظر یقین اوکړمه
چه تماشه لکه منصور په سر د دار جوړه کړم

حئے چه ماته ماته ائینه، راتوله کړو
لوبوله د سرو اوبسکو دانه، راتوله کړو
حئے چه ئه د زرونو په تختو، بیا اولیکو
بیا خپله غمژنه زمانه، راتوله کړو
کر به پکښه او کړو د جانان، جانان نظر
بیرته به پرهر پرهر سینه، راتوله کړو
بیا چه ئه د مړو زرونو پټوته، راواړو
بیا د درد خورې ورې چینه، راتوله کړو
حئے چه د خپل کلی د بت وړانه، خوا اونیسو
خاورې په سر باد کړو او نینه، راتوله کړو
راشئ چه د دې بربنډ موسم په، کفر کښه
خپله قيصه خپله افسانه، راتوله کړو
راشئ چه ابادې میخانه کړو، د ژوند په نوم
بیا هغه خاورینه پیمانه، راتوله کړو
راشئ د تالا والا وطن، د ننګ بچو
خپله استانه ته استانه، راتوله کړو

راشئ چه لږ واړو د سائل، غمژن اواز
راشئ چه سندرو له معنی، راتوله کړو

په خپل نظر کښه به د ستا را کړه کل ګرځووم
د یاد ازغی به د د زړه په سر کښه تل ګرځووم

زما په زیر الوتی رنگ کښه به خه سره پیدا شی
درانه په زړه ستا د خواره واره وربل ګرځووم

د زړه تنبراکه پکښه کله خایوله شمه
تصویر په سترگو کښه دخپل ستړی منزل ګرځووم

چه خپلو شونډوله دخپلو اوسکو رنگ ورکوی
د وطن دا ښکلی په زړه کښه د غزل ګرځووم

لکه ماشوم هر ژریدله دریدله ارمان
د تبستیدلی خوب دپاره په خنګل ګرځووم

که چرته شوخ تره واخلي رنگ تره واخلي اور تره واخلي
د زړه پرهر چرته د سرو کلو په تل ګرځووم

تیرم منم چه اوس په زړه وار خطائی راولی
خود زړه داغ داغ به جانانه پکښه بل ګرځووم

نن راته ژوبل ژوبل فکر وے راکه سائله
نن د د ورک جانان په وران وېجاړ بورجل ګرځووم

سندرہ

یہ ملنکہ یارہ پہ دیوال، کشمالی کرم
زہ خوستا دیارہ پہ دیوال، کشمالی کرم
چاتہ سوال جواب اوکرم، خوک بہ دِ خبر کِری نن
چرتہ ئے دلدارہ پہ دیوال، کشمالی کرم
یہ زما د سترکو تورہ یہ زما د زرہ درزا
راشہ پہ دے لارہ پہ دیوال، کشمالی کرم
خوچہ تہ رانہ شے، لیونے بہار بہ رانہ شی
یہ زما بہارہ، پہ دیوال، کشمالی کرم
ہر طرفتہ کورم پہ تاخہ اوشوچہ رانہ لے
مرم د انتظارہ پہ دیوال، کشمالی کرم
خلکولہ خپل خپل مئین جانان کشمالی راوڑی
زہ پہ نصیب خوارہ پہ دیوال، کشمالی کرم
وایمہ د خان سرہ رو رو د خپل سائل غزل
اوژاړم د قارہ پہ دیوال، کشمالی کرم

د باغه اوڅه خو د درد او د ارمان د کوره
بلبله مه اوڅه د مينه د جانان د کوره

اوس هم راځي يوه غمښنه شان نغمه د رباب
د باز درې د "رود" په لور د ادم خان د کوره

مونږ لکه اوبښکې يو په خپل باران کښې لوبې کوو
ويشو په هر لور پيغامونه د گريوان د کوره

ځي ورله څوک سرمايه دار کرايه دار لټوي
هر څوک د روح نادان اوباسي د وجدان د کوره

تنهائې چپ شه عشقه وريت م که خو غږ مه کوه
زه به د ژوند ښار جوړووم د بيابان د کوره

خدایه دا اور موسم، خوب خوب چاپېرچل د پښتون
دی تيريدل څه د ناشوني امتحان د کوره

که د سرونو لوبه غواړي که نشه د شعور
خوکل اندامه دی راوړل د ترابان د کوره

که دار ته رسي او که غيږې د دلدار ته رسي
سائل وتی نه شی د مينه د ايمان د کوره

د پسرلی په ګوتو جوړ زما ګلفام جانان
خه نشه را ګړه د سحر د ګل په جام جانان

زما د مينې ملنګۍ ته باچائي لوګۍ کړئ
لکه د شمع راته بل وی هر ماښام جانان

هم دغۍ دار له خپله بند په بند تړلۍ راغلم
په جبين چا ته ږدی د تورو زلفو دام جانان

خمه لمبو ته دانګم ګل ورله را وړم د سپرلي
داسه را ګړۍ دۍ په سترګو کېسۍ پيغام جانان

ماله د بل ياد او د نورۍ ثناء چل نه راته
ما زوټ کړۍ ساه په ساه او کام په کام جانان

دا ښه اونه شو چه خوئي بوئي د معشوقۍ شو بدل
سائله ستا په نوم ليکلۍ دۍ سلام جانان

د محمد (ص) نظره

چه د وسعت دے د همه فاصلو ضد نظره
ستا نه لوکے ستا نه قربان د محمد (ص) نظره
چه هر خوا اورسیدے نه لرے هیخ حد نظره
ستا نه لوکے ستا نه قربان د محمد (ص) نظره

زه د همه ژوند مایوسئ د زره همه دردونه
راؤرمه ستا د مهربان نظر کلونه یوسم
ستا په سخی دربار خالی لاسونه پورته کړمه
په خپله لپه کبسه دا دواړه جهانونه یوسم

زه ستا د خیال په سیوری بچ یم د هر بد نظره
ستا نه لوکے ستا نه قربان د محمد (ص) نظره
ته د کرم د لازواله کورے ونه سورے
زه د خطا د لارو سترے دلته ساه اخلمه

زه چه د خپل زرگی نه وینځم د گناه داغونه
ستا د جمال د سحرونو نه رنرا اخلم
اخر د پویه په معنی کرم د مقصد نظره
ستا نه لوکے ستا نه قربان د محمد (ص) نظره

زه چه د ژوند په تنسته بوده کبسه اونخلمه
خان ته حیران شمه چه چا ته سترگے واړومه
یوه شیبه د وار خطا زره تجزیه اوکړمه
چه سترگے پورته کړمه تا ته سترگے واړومه

زما ارزو د په هیخ حال کبسه نه کړه رد نظره
ستا نه لوکے ستا نه قربان د محمد (ص) نظره

منزل

دا زه د کوم ارمان په دشت کېسے لیونے روان وؤم
ستا د نظرد اور لوکے وؤ راپسے روان وؤم

خه وه سایه ستا د وړبل د تصور جانانه
په سرم الوتے لمبه لمبه غرمے روان وؤم

د ژوند وفا اومینه ترجمانه ده سندرہ
ماشومه ده نازکه ده نادانه ده سندرہ

سندرہ وژنئ مہ سندرہ نہ مری قاتلانو
پیدا د دواړو سترگو د جانانه ده سندرہ

لیکلے خدائے د مینه په قسمت او په فطرت کبے
رالوتے د ورځے د کلسټانه ده سندرہ

کوټره ده الوتے ده په سپینه لوپټه کبے
د امن د پیغام سره روانه ده سندرہ

د مینه سرچینه ده د خوبونو په وطن کبے
مونږ داسه جوړه کړے د ارمانه ده سندرہ

هر کال پرے هرکله وایو غمژنو پسرلو ته
راوړے مو د ژوند د بیابانه ده سندرہ

هر چا چه ده په کومه لار زندان ته رسولے
راوتے په بل لاره د زندانه ده سندرہ

چه چرته غږیدلے ده ژوندون ئے زیږولے
خبر نه د ثواب نه د گناه نه ده سندرہ

دا خلک خدائے زده ولے د سندرے دشمنان دی
سائله چه په هر چا مهربانه ده سندرہ

دی پرے خواره ستا د نظر د پلوشو رنگونه
دی د خوبونو شان خواره د دے کوخو رنگونه

د سالو والو جونو سترکے په لمبو توروؤم
ورمه خالونوله د نوؤ تماشو رنگونه

ستا په رخسار کښه بلوی د جمال نوے دیوے
زما په مخ د محبت د حادثو رنگونه

داسه سپرلی دی چه د زړونو د بیدیا نه نه خۍ
د پښتنو پیغلو په سر د لوپتو رنگونه

شومان دی نه ظاهروی په هر چا خپله معنی
خاندی په سترگو کښه د ژوند د لیونو رنگونه

مونږ د ژوندون لیونی تاسو د بازار لیونی
جدا دی ستاسو نه زمونږه د جذبو رنگونه

د سائل خلی ته د نوی سپرلی زیره یوسئ
سره شو په سترگو کښه د ژوند د لیونو رنگونه

د پانسی کات دننه د یو دردناک خط په جواب کبښی

زما شاعره لیونیه ژوند پرست شاعره
تا به اغوستی وی جامه د زولنو منمه
په زنجیرونو کبښی به خوب ویني د خپلو کوڅو
جذبې به ستا هم وی د عشق د لیونو منمه

پوهیږم درد به د په زړه کبښی که څه ځانکه کوی
ته به تر څوکه غوڅو څه چرته لویه نه شی
پوهیږم ور به د زړه پورې د چا یاد ته ساتي
څه ستا په غوڅو ارمانونو چرته پوهه نه شی

تہ چہ شاعر ئے تہ بہ ہم لکہ زما پہ شانے
د لفظ پہ ورا نہ جارہ خونہ کبے معنے گورے
د پانسی کاپ پہ تکہ تورہ وار خطا کو تہ کبے
بہ خپل پستون سپیرہ تندی لہ پلوشے گورے

خو دلته ہر قانون رشتیا وی او رشتیا وی قانون
تا بہ "رشتیا لہ" پہ ریشٹینو زولنو کبے بیائی
جرم خو جرم وی کہ تور وی او کہ سپین جرم وی
تا بہ خپل حد لہ پہ رنگینو افسانو کبے بیائی

خو چہ پہ کوم چربانگ د بیائی نو زما شاعرہ
غوارم چہ شیے لہ سپورمئی مخ پہ پلوشو اووینخی
د ہر یو گل د جام مجمر کبے د شبنم لوکے کری
د ٲول اسمان مخ د پہ او بکو پستنو اووینخی

خکہ چہ عام او د شاعر مرک کبے خو فرق پہ کار دے
ہغہ یواخے مری د دہ سرہ سندرہ ہم مری
ہغہ یو مری شی دے پہ یو سزا کبے دودہ حلہ مری
کہ خوک پہ ہیخ نہ مری نو دے خو پہ خبرہ ہم مری

خودا خوزہ وایم زما او ستا پہ گران وطن کبے
زما شاعرہ د سندرے حیثیت د خہ دے
سندرہ خوک دہ او د خہ نہ دہ پیدا سندرہ
دیو حسرت او ویر نہ اخوا ئے قیمت د خہ دے

په زړه داغ داغ ریدے په وینو کښه کلکون ولاړ یم
په خیال کښه ډوب ستا د جبین د سباوون ولاړ یم
بيلتون که خو زما په یو کور کښه دیوال وهلے
زه هم دیوال هسه په کور کښه د بيلتون ولاړ یم
ستا تصور بت کړم د خانه خبر شوی نه یم
کلونه تیر شو ستا د غم په میړتون ولاړ یم
په خپلو وینو د تصویر له خنډه سترکه کوؤم
فکر کوؤمه ستا د وړیخو په مضمون ولاړ یم
حالاتوڅه د عشق دنیا په بله واړوله
د لیلی حسن یم په در کښه د مجنون ولاړ یم
زه د خیبر په سر ولاړ یمه وطن ته کورم
معنا مفهوم یم او که سوال یم د ژوندون ولاړ یم
زه په دے خاوره کښه بلا ژورے جرړے لرم
نه په ښواندانړی یم ولاړ نه په صابون ولاړ یم
دا چه "مرم" ځان لیدوله نوے ائینه تراشمه
ځان له ستکار کوؤم په نوی ځیکر خون ولاړ یم
دا د سبا دپاره پانړه د تاریخ اړوؤم
ولاړ خو یمه که زبلے که زبون ولاړ یم
مغل ما وژنی خو بیا هم هر یو مغل ته د وخت
لکه سایه په هر کوټ پیر کښه د پښتون ولاړ یم

ستا تبسم د گل د غیرے پسرلے کړمه نن
لکه شبنم د په سحر سحر لوگړی کړمه نن

تماشے تل راټولوی خواره واره فکرونه
زه د زرے زرے د سترگو تماشے کړمه نن

شغلے به خنک ستا د خالونو لاله زار نه کوی
د وینو جام وؤم تا پرے لپه لپه توے کړمه نن

ما ډکے ډکے وے ساتلے د عمرونو سترگے
تا د باران هسه شیبے شیبے رابکے کړمه نن

ما هم څه وے تا هم څه وے خودواړو هیڅ اونه وے
د انکو خولو د ټول خولے خولے کړمه نن

ډیر ډیر د اوکاته زما په مخ کینے خپل مخ ته نن
خار د د مخه چه د مخ د ائینے کړمه نن

د سخاوت نه د لوگړی د جانان رونر جبینه
شغله د پورته د رنړا د منارے کړمه نن

زه خو سائل وؤمه سائل څه بے معنې ټکړی وی
خو چه تا شونډیو ته کړم ډک د له معنې کړمه نن

چه را په زړه شے د زمان او د مكانه اوځم
همه جنون شمه د ځان او د جهانه اوځم

داسے اواز م که د زړه پته بے رحمه درده
پورے راپورے چه د زمکے او اسمانه اوځم

جانانه داسے م پخپلو زلفو کلک او تپړه
چه باقی ژوند د رهايئ د هر امکانه اوځم

د دے بازار هرے سودا سودائی کرے یمه
ځان ته به څه بانه کوؤم که د وجدانه اوځم

اوس د دے خپل دشمن رقیب زړه سره څه اوکړمه
چه هم دده د درد ازار شوم د جانانه اوځم

زه د فطرت موسکا پخپله تصویر کرے یمه
د دے تصویر د مسکیتوب نه به په کرانه اوځم

خدایه د کوم زخمی زخمی بلبل چغار د کړمه
چه لکه سوے ساز د سوی گلستانه اوځم

هر خوا چه ځم په لاس کبے ژوبل ژوبل زړه گرځوم
خاندم سائل یم وینے وینے د ارمانه اوځم

خيال د زما د خياله غيره كړه چاپيره مينه
خه د قيامت حادثه شوه په دواړو تيره مينه

لپه ما پورته كړه او راغله دعا ستا په شونډو
خدائې به كړي مونږ ته د الفت زمانه ډيره مينه

راشه چه غوښته ئې هنر ستا د فنكارو سترگو
د زړه ټوټې د راته پريښي بې كوشيره مينه

ماته دا ستا نه د ورك زړه صنم خانې ته بوتلې
تازه خبر كړم د الفت د زور او زيره مينه

اوس د تاؤ كړو بنډو غشي تر هغې راوله
چه پرهرونه م په زړه اوځي د شميره مينه

د ژوند په كوم كوپت پيرئ مخ كړوزه او ته يوبل ته
بنده ئې نه دے خبر كړے د خپل خيره مينه

حق به لرے چه ورته خپله وفا اونه بښي
په هيره هم كه د سائل نه شولې هيره مينه

ريڙي نه د خپل کاني ارمانه سره خه اوکړم
وژني م هم نه د خپل جانانه سره خه اوکړم

رنگ رنډا ادا شوخي مستي خواني او تود سپرلي
گل ته شورا ټول وائي د خانه سره خه اوکړم

زړه م درکه سرم درله خو حله راوړي دے
زه ستا د يقين ستا د کمانه سره خه اوکړم

خمه ستا په غير پسې او خاورې بادووم په سر
نور د دے زړه چاودي بيابانه سره خه اوکړم

زه به د الفت پښتو د سر په بدل اوپالم
ستا د لوظ ماتي د امکانه سره خه اوکړم

تا د زړه په گل گل پتي کړ اوکړه د سرو زرو
زه د خپلو اوبښکو د بارانه سره خه اوکړم

شپه چه شوه پخه نو ده کړو بس د محبت رباب
زه د خپل نصيب د ادم خانه سره خه اوکړم

زه يوسف په يو بازار کښې يو خريدار نه لرم
زه د دے حالاتو د ايمانې سره خه اوکړم

بيا ئي م سائله په خونخوارو لارو شا مودام
زه د خپلې مينې د وجدانه سره خه اوکړم

سندرہ

کہ لیونے م نہ کرے زہ بہ لیونئے نہ یمہ
خہ کنہ کورو بہ جانانہ

کہ ادم خان م نہ کرے بیا بہ درخانئے نہ یمہ
خہ کنہ کورو بہ جانانہ

چہ دپہ تورو غرونوسر نہ کرمہ
لالیہ بیا بہ سترگئے تورے نہ کرم
چہ دا د مینے سزا در نہ کرمہ
بیا بہ پہ شونپو سرخی پورے نہ کرم
چہ موسے خان د نہ کرم زہ بہ گل مکئے نہ یمہ
خہ کنہ کورو بہ جانانہ

چه په خوړو خوړو خوبونو پسې
م څو په چغو ژړولې نه ئې
چه م د خپل باغ په گلونو پسې
تر عمره عمره کړولې نه ئې
زه به د خپل وطن د غرونو غرخنې نه يم

خه کنه گورو به جانانه

چه م د سترگو نه الهام وانه خلې
زه به د هم د غاړې هار نه کړمه
په دوه لاسي چه م سلام وانه خلې
تا به تاجدار تا به دلدار نه کړمه
چه د رنجور نه کړمه زه به شين خالې نه يم

خه کنه گورو به جانانه

چه م سندرې نه کړې خو سائله
ياد ئې لره رانه به خوب اونه کړې
چه م تر څو نه کړې درڅو سائله
رانه به ژوند د زلميتوب اونه کړې
چه په ژړا د نه کړم زه به ملالې نه يم

خه کنه گورو به جانانه

تصویر هغه وی چه تصویر نه وی جانان بښکاری
چه په خندا کښه ئه را ټول را ټول جهان بښکاری

ستوری به پیژنی خوستا خالونه نه پیژنی
چا ته چه ستا خالونه ستوری د اسمان بښکاری

ما د خپل زړه درد له راوړی ستا د زړه دردونه
حکه م هر ارمان هم ستا د زړه ارمان بښکاری

اوس هم ډیر لرې خود ورک جانان اواز اورم
اوس هم دا دشته راته سپردے گلستان بښکاری

په شاه ئه مه اړوه مه ئه وړانوه محبوبه
ما ته د دے زلفو په خوئی بوئی کښه طوفان بښکاری

زما یوے ژړا نامه ډیرے معنے ډیرے کړے
خوک به ئه اوبښکے کنړی چا ته به باران بښکاری

د دنیا یو نظام د یو نظام په لاس کښه نه دے
سائله هر هنر په خپل احساس تاوان بښکاری

سر رانه پاتے شو په لار منزل په سر لرمه
هلته به ځم چرته چه رنگ د خپل سحر لرمه

غير ته به ما د خپل جانان جانان منزل رسوی
زه په خپل عشق داسے يقين داسے باور لرمه

ما به د ځانه سره وړی د خپلو څړيکو په لار
داسے بيدار درد چه په شونډو د پرهر لرمه

چه په يوه ادا ئے ټوله دنيا نه اخلمه
زه هم په دے دنيا کښے داسے يو دلبر لرمه

راځه چه ورشو د تيرو په زړه کښے لارے اوکړو
ته په جبين سپورم ئے او زه په تندی نمر لرمه

زه سائل تلے شم د صحرا په تندغرو لارو
په خپلو اوبسکو چه م خپلے سترگے تر لرمه

د ۱۸ اکتوبر ۲۰۰۵ د زلزلې ترخ یاد

اے زلزلے

ما چه به کله واوریدۀ

چه تا په فالانی ملک کښی

فالانی ښار وران کړی و

نوزما زړۀ به یو قیق نعرے که

او یو خور خور درد به م په زړۀ کښی

خورے خورے ستوماننې اوویستے

زما خیال به د هغی ښار لارو کوڅو ته لار

او هلته به ئی د هغی ښار د عظمت ننداره اوکړه

د هغی ښار په لارو کوڅو کښی به ئی

هغو ټولو سترگو ته اوکتل

په کومو سترگو کښی چه ژوند او د ژوند پیغام وو

هغه میاندو ته به ئی اوکتل

کومو چه د دنیا لوئی لوئی تخلیق کاران

په ژوند سپرلو، کلونو او رنگونو مټین خلک زیرولی وو

هغو بوډا گانو پلارانو ته به م اوکتل

د چا په سترگو کښی چه به د ژوند شغلې نه خائیدے

هغو پیغلو ته به م اوکتل

د چا په سترگو او شونډو کښی چه به

پيغلتيوبونه نه خائيدۀ

د چا بنائستونه چه به د سندرو سرنامۀ وۀ
د چا خالونه چه به د مينۀ او تخليق سرچينۀ وۀ
د چا د مسکا د سپرغيو نه چه به لمبۀ پورته کيدۀ
د چا د جمال او خيال جذبو چه به د دغۀ ښار حسن ته نمر راتيټ کړۀ وۀ
هغو حلمو ته به م کتل
چا چه به د مينۀ د تخليق په سرچينو ناسته کوله
مازيگري به ئۀ کول
سپرلي به ئۀ کول
اخترونه به ئۀ کول
او د دغۀ سرچينو نه به ئۀ د سترکو کتوري ډکول
هغۀ ماشومانو ته به م اوکتل
د چا د يوۀ معصومۀ خدا نه چه به دا دنيا ابادۀ ښکاريده
چا چه به په هر زرۀ کښۀ
او هر نظر کښۀ
د نوي ژوند د جذبو کرکوو
نوما وۀ..... چه اۀ زلزلۀ
زه به تاته گيله کووم
چه تا خو زما د زمکۀ
په وړانولو او جوړولو کښۀ
د لکونو، کروړونو کالونه
خوا سره کړۀ وه
تا خودا دنيا، زما دنيا، د انسان دنيا

دومره اڙولے راڙولے وه
او غڙ د ڪڙے وچھ
ما دغه دنيا د انسان د ژوند دپاره تياره ڪړه
او شايد انسان دغه غڙ اوريدلے و
حڪه ئے ورته لبيک اووے
او اوزيريدے
او هم ستا د مينے د ډک زړه درزا وه
چه انسان تر د خپل زړه د درزا دپاره
الهام واخستو
ته د حرکت لور وے
او انسان د دغه لور بچے و
تا د دغه بچي تهذيب ڪړے و
او دغه بچي په دغه تهذيب دومره ناز کوو
چه د هر کهکشان په څوکه ئے کور جوړوؤ
مينه ئے کوله
او د خپل تخليق شهکار ئے تصوير کوو
بلکه غوښتل ئے چه اوس ستا تهذيب اوکړي
خو ته خدائے خبرولے او څنگه، او په څه
په خپله خوار ئے پښيمان شوے؟
چه خپل تخليق او خپل تهذيب د اوجړ کوو
داکومه جذبه وه، دا د کوم انتقام اور وؤ
چه ستا د زړه درزا ئے داسے تيزه او داسے تنده ڪړه
چه د لکونو زړونو کعبے د ماتے ڪړے

او د لکونو زرونو کلونه د ازار کړل
دغه ګيله، زما په زړه کې د سونامی طوفان په وخت هم وه
او د قطرینه او نورو زلزلو او طوفانونو په وخت هم
ولې اے زلزلې
کله چې تا د کشمیر او پښتونخوا غرونه او جړقول
نو زما په زړه او روح کې د نوې ګيلې او نوې سوالونه پيدا کړل
د کشمیر او پښتونخوا خلک خود ډيرو زمانو راسې
د ډيرو طوفانونو او زلزلو سره بلد وو
او دا ځکه چې دغو خلکو د ژوند غوښتنه کوله
د ژوند سندره ئې وئيلې
هرې زلزلې هر طوفان چې ورله هډوکی ریز مریز کړیدی
نو دغو هډوکو له ئې کوشیر او ټکور د ژوند په سندرو ورکړیدے
نو اے زلزلې تا غوړونه لرل؟
او که غوړونه د لرل نو بیا تا دغه سندره نه وه اوریدلې چې
وخت که هر څو په مونږه هر څومره ستم کړے دے
مونږ په سندرو د لوټ شوی ژوند ماتم کړے دے
که زیر رنگونه مو په مخ الوزی الوزی د
مونږ تل سپرلې په زیر ګلي او په شیشم کړے دے
نو د کشمیر او پښتونخوا د خلکو دغه انتخاب
تا د دے دپاره خونه و کړے
چې ته دوئے دومره مړه کړے
چې دوئے د مرګ نه په انتقام اخستو مجبور شی
او د زلزلو سره داسے دشمنی اعلان کړی

لکه خوشحال چہ وئیلی وُ
چہ وانخلے لہ غلیمہ انتقام
مرد نئے خوب کہ نئے خندا کہ نئے آرام
نواے زلزلی مونیرِ خو هغه خلک یو
چہ تل مو دغه سندره زمزمہ کرے دہ چہ
سل پہ لالی پورے دا یوہ پرے د بئکرو
مونیرِ ډیر غلیمان لیدلی دی
هغه ورک شوی دی- او مونیر.....
مونیرِ لا یو- ژوندی یو او اوس هم د ژوند سندره وایو
نواے زلزلی- اے زلزلی اے زلزلی
پہ اصل کبے تا د خپل شان او عظمت خلاف
کام پورته کرے دے
تا د خپل تخلیق د غلامی نه انکار کرے دے
باید چہ ته په خپل دے عمل ندامت او کرے !!
خکه چہ- ستا فطرت د اوره جور دے
ستا روح د اور او لمبه تاؤ لری
ولے زمونیر د ماشومانو انگری د ساړه کره
ته پوهیرے چہ دا ستا د شان خلاف کار دے؟؟
ته یقین لره چہ زه به بیا ژوند شروع کړم
زه به بیا تخلیق او کړم
زه به بیا د ژوند د بهار سندره اووایم
خو زما په زړه د یو داغ پریښودو
یو داسه داغ

لکه زما یو شاعر چه وایی
داغ د حسرت د ورکیدو نه دے
اوس دغه گل د رژیډو نه دے
او داغ دا دے- چه هغه رور چه خور ترے ورکه ده
هغه خور چه رور ترے ورک دے
هغه مور چه لور ژاری
هغه لور چه مور ژاری
دغسے ژراکانے مونږ د خپل ژوند په تاریخ کښه ډیرے کړے دی
ولے کوم کلی چه تا وړان کړه
په دغو کلو او دغو لارو کوڅو کښه
به څومره څومره مینه خلکو کړه وے
څومره مینه به تکمیل ته رسیدلې وے
او څومره مینه به په خپل خپل اور کښه سوزیدے
او دغه لارے کوڅه به پرے کړم وے
هغه مینه د په څومره بے دردۍ د یو بل نه اوشو کولے
هغه مینه د څومره بے وخته مړه کړه
هغه سترگه چه ځوانۍ او پیغلتوبونه په کښه نه ځاییده
د هغو سترگو نه د د خپلو معشوقو تماشے اوشو کولے
فی الحال د زمونږ د تخلیق سرچینه اوچه کړه
خو یاد لره چه مونږ انسانان یو
مونږ ژوندی خلک یو
مونږ- کولے شو- چه د هغو تصویرونو نه
د هغو سترگو د ځوانیو نه

د هغو شونډو د مسکیتوبونو نه

خوبونه را ټول کړو

رنکونه را ټول کړو

او د نوی تخلیق تصویرونه پرې اوخندوو

اے زلزله مونږ به ستا قصه چرې هیره نه کړو

مونږ به ستا قصه خپل راتلونکو نسلونو ته

اورسوو

خو یوه قصه زمونږه هم یاده اولره

تا چه په کومو ښارونو

او کومو کورونو خپل نیت اورولې دے

هر څه د لوتې کتې کړیدی

په هم هغو ځایونو کښې مونږ

نوی ښارونه- او نوې لارې کوڅې جوړې کړې دی

نوې پیغلې او نوی زلمی پکښې

د ژوند پیغامونه ویشي

او د نوی کور نه نوې حجرې ته

هر ماښام یوه نه یوه ډیوه روانه وی

او د یوې کوڅې او یوې بللې نه یوه سندره

اوریدې کپړی چه

ما پرې سیزې

ځې په مکیزونو یاره

حجرې له بله ډیوه ورې

د امن لوبه

نظم: پيټر شپټ

ترجمه: سائل

ماشومانو په غولۍ کې د جنګ جنګ لوبه کوله

او د وړو د جنګ د لوبې شور

توبه توبه الامان

ما د کړکۍ نه سرور بهر کړو

او اواز مې ورکړو

بچې د امن امن لوبه کوئ!

هغوئ زما اواز واوړیدو

او ماته یقین اوشو.

چه اوس به د دوئی شور لږ کم شی

ماشومان خوشحاله شو

او یو بل ته یی په یوه خولۀ اووے

راځئ چه د امن امن لوبه اوکړو!!

ولے ډیر زر په دے فکر کنیے بیخی خاموش اودریدل

چه د امن امن لوبه به کوؤ څنکه

او بیا یو بل ته غصه شول

یوکس کړکئ طرف ته مخ راواړوه

او په لوړ اواز یی اووئیل

اے د دریو بالبتونو همره قدواله مشره

لږ خو مونږ پوهه هم که

چه دامن امن لوبه خلک څنکه کوی

او طریقه ئی څه ده؟

اوس زه په فکر کنیے شوم

په دے لوبه خو زه خپله هم نه پوهیږم

ځکه نو اعتراف کومه

چه زه ددغے ماشوم

په سوال که پوهه هم شوم

خو خدائیکو هیڅ جواب ئی هم رانغی

زه اوس ددے ماشوم

دا حیرانوونکے سوال له تاسو کووم

د امن امن لوبه څنکه کیږی.

اوبڻڪي ڇٽ داسي چل پي سترگو د جانان کڻي کوي
لڪي واري چي پٽ پٽونري پي باران کڻي کوي

زري چي زخمي شي درد کوي ولي چي درد زخمي شي
لڪي چي سر غونڊي شمع پي طوفان کڻي کوي

ما د پي غونڊي پي غيري د ژوندون کڻي واخلِي
ماتو زما قيصر پي زار او پي قربان کڻي کوي

د غوتئي پٽ تبسم هم د گلستان برخه وي
دا خلڪ خٽڪو ژوند پي ذات کڻي او پي خان کڻي کوي

مونري مدام پي هره کٽي کڻي تاوان کڻي دے
مونري هغه نه يو ڏوڪ چي کٽي پي تاوان کڻي کوي

د پڻتني مينے د زخم د گلابه خار شم
چي تل گلونه پي فراق او پي هجران کڻي کوي

شمه حيران دا دلته دومره خاموشي ولي ده
کي وچي هم شي پانري شور خو پي خزان کڻي کوي

چي زري تري غواري، سرتري غواري، د خيال اور تري غواري
سائل ژوندون د داسي مينے پي ارمان کڻي کوي

پېښور او کابل دواړه دوه یاران دی
لکه دوه سترگې په یو مخ د جانان دی

ما چه اووژنی خوانی او ژوندون راکړی
که ددغه که د هغه ښار خوبان دی

پستانه په خپلو ټکو کېسې معنی دی
خوشبویی دی په ولاړه کېسې روان دی

د دنیا د ابادۍ دعوې دروغ دی
چه تر خود پښتو کورونه وړان دی

زرکې زرکې تورې تورې بلا سترگې
چار چاپیره رانه خومره قاتلان دی

کوټ پیرونه د مقیشو لویۍ کړی
تماشې ته ولاړ ستوری د اسمان دی

پہ بنرو ئے اوبکے ستوری ستوری کیری
ژریدلی بناپیری د روہستان دی

د بیلتون پہ غولی ویر دے اوژرا دہ
سبا بیا لوبے د زرونو پہ دامن دی

پیغامونہ د خالونو د خوبونو
تصویرونہ د کلونو د باران دی

لا پرے نہ دی نرگسی غوتے گل شوے
لولکے ئے بنریدلے پہ کریوان دی

د غمجنے نغمے خور زرہ د کتودے
چہ خوبان ئے د خوبونو بندیوان دی

محبت نہ دے قدم پہ قدم اور دے
خہ لمبے د انتظار خہ د ہجران دی

ستا د زلفود سایے پہ ارمان پایے
د سائل د ژوند غرمے پہ بیابان دی

زړه قصه نوے معنے

دلته د دے کلي خنک ته يو ورځ
د خو صوفيانو يوه ډله راغله
د خنک ټولو مرغو
سندرے بس کړے او د دوئي د عرفاني سندرو
په تماشه اودريدے
خو ورځے تيرے نه وے
چه يو صوفي پکنے يوه سپينه کوتره ښکار کړه
ټولو مرغو ټولو کوټرو په يوه مشوره
يو کورنۍ غونډه راوبلله
د مرغو مشر ته ئے
په يوه خوله يو شکايت پيش کړو
چه دے خنک ته خو صوفيان راغلي
هغوئي پخپلو عرفاني سندرو
زمونږ د شونډو نه سندرے تروري
يواځے دا نه کوي
اوس ئے زمونږ په عزيزانو کښے د ښکار په نامه

د یو دویم ثواب اغاز کړے دے
یوه کوتره ئے د خپلو عرفانی سندرو
په تصور کښے ډوبه
بے پامه وویشتله
د دے خبره سره
د مرغو مشر لارو
او د صوفیانو د امیر په مخکښه
یو شکایت پیش کړو
امیر پخپله د مرغو مشر ته
یوه پریکړه شان خبره وکړه
ښکار خوروا هم دے، حلال هم دے
دا که په ښار کلی باندېه کښه وی او
که په صحرا دشته کښه
که په ځنګل کښه وی هم ښکار د انسانانو حق دے
مونږه د حق ملګری
مونږ تل د حق دپاره کار کړه دے
په دے کښه ته څه وائے؟
د مرغو مشر ورته داسه ووه
ما خو لتاسو نه د ښکار شکایت نه دے کړه
شکایت دادے چه څوک ښکار کوی
هغه ځنګل ته راحی
ولے د ښکار جامه کښه

هغوئی خپل ښکار کوی
چه ښکار وی کار د هغوئی
مونږه ترے ځان ساتو
چه مونږ ته خپل مشران
د هر ښکاری ځن د ځان ساتلو
د وړو کوالی راسے
یو تربیت راکړے
ولے امیر صاحبہ!
ستاسو جامه خو د ښکاریانو جامه نه وه کنه
تاسو چه راغلے مونږه خپلے نغمے
د یو ساعت دپاره هیرے کړلے
ستاسو په شونډو عرفانی سندرو
مونږه د ځان د حفاظت نه بے نیازه کړلو
مونږ شکایت نه کوو
ځکه چه مونږ چه پیدا کیږو نو په خپل مرگ مونږه چرے چرے
مړه شوی نه یو، چه مړو
چرته په ډز مړه کیږو
چرته په لیندو او غشو
خو قربان تاسو خو زموږ نسل ته
یوه دوکه راکړله
هغه هم غیر پارلیمانی، غیر جمهوري شان دوکه

خُمه په ورکو لارو خُم درپسے
په صبر صبر نه شی مرم درپسے

زما لالیه سمندر وریه
ترخوبه شے چانړوم درپسے

وچرم اوبکے شوی په سرو سترگو کبے
باقی به سترگے خخوم درپسے

مړ که ژوندی ئی چه غږ نه را کوی
ورتی ورتی چغی وهم درپسے

کومے کوخه به وی ابادی په تا
کومے کوخه به لټوؤم درپسے

محفل شی جور تا پکبے اونه وینم
سترگے چاپیره کړخوؤم درپسے

د سائل ژونده د سائل جانانه
په مات کچکول پتری وهم درپسے

په زور ساتو خاموش د لیونئ مینه رازونه
ستا مخ ئه تیرسری که زما شونډه ئه پارونه

یو خل خوبه ئه اوشیندی سپرلی د پښتونخوا هم
په شونډو د غوتو کښه د کلونو پیغامونه

دا شکله لږ په پام رابادوه د وطن باده
په سترگو کښه مو اوبسکه دی په اوبسکو کښه زخمونه

د زړه صنم خانه کښه به ئه گور نه رسوومه
جانانه ستا د سترگو ژریدلی تصویرونه

غریبۍ پکښه لیچ هسه ازغی د شوکیرونو
که سترگه رانه ډیر غواړی خواږه خواږه خوبونه

حالات خه دی د مینه د رسمونو قاتلان دی
ستا سترگه شی سوالونه زما سترگه جوابونه

چه ژبه م ورنه کړه د مینو به وسه له
په دے خه که لرل م د لفظونو لښکرونه

دردونه د پرهر نه بهر مه پریرده سائله
په زړه ژاړه دننه پښتانه محبتونه

SAMSOOR.COM

○

زمكه اوده اسمان اوده دے ټول جهان اوده دے
ما له خوب نه راځي په خوا كېښي م جانان اوده دے

چه دنيا ساه نه اخلي ټول كائنات رپ نه وهی
خدایه دا څوك م په څنگل كېښي د ارمان اوده دے

دومره ئے پریږدئے چه تصویر ئے د خوبونو جوړ کړی
د ملالئ د وطن خوب وینی افغان اودۀ دے

مونږ پوښوی په داؤ او پیچ د ژوندانه د لوبې
په مونږ ئے تندر را پرے یستے دے اسمان اودۀ دے

دا سمندر سینے زمونږ د خوانی مرکو سینے
په دے یوه یوه سینہ کبے یو طوفان اودۀ دے

په خوب کبے تا وینی ستا نوم اخلی ستا ذکر کوی
په پرهرونو کبے م زړۀ د گل په شان اودۀ دے

ورته دعا مه کوه مړ نه دے دعا ترے واخله
ستا شهید ستا د شاعر ئے مرد میدان اودۀ دے

چه د وطن د ترقئے بلا دعوے دی پکبے
وطن د هغے کاغذونو په ډیران اودۀ دے

په ژوبل ذهن ئے هم خیال ته رسیدۀ غواړمه
د تصور تصویر ئے وینی دے او امکان اودۀ دے

زۀ د اخرے زمکے تل ته رسیدلے یمه
په اخری اسمان زما ماه تابان اودۀ دے

سائله چرته چه و کفر بے وجدانه ژوندون
غضب خو دا دے چه هم هغلته وجدان اودۀ دے

ژوند خه خو يو نغمه ده خوک ئه وائي خوک ئه اوري
د زړه د درد قيصه ده خوک ئه وائي خوک ئه اوري

قيصه م د جانان د اداکانو د تصوير ده
بيلتون د نيمه شپه ده خوک ئه وائي خوک ئه اوري

د خو پيرونه خدائے زده په زخمی زخمی اواز کبسه
سلگنۍ سلگنۍ تپه ده خوک ئه وائي خوک ئه اوري

غمژن دے د مودو نه روايت زمونږ د مينه
د اوبکو سلسله ده خوک ئه وائي خوک ئه اوري

الفته درلوگۍ شم ستا د ناز هره خبره
خوږه ده هم ترخه ده خوک ئه وائي خوک ئه اوري

راتول دی لیونی د بنائستونو د خوبونو
په سترگو تبصره ده خوک ئه وائي خوک ئه اوري

هرچا خان سره يو غزل راوړے د سائل دے
محفل دے او حجره ده خوک ئه وائي خوک ئه اوري

چرتہ چہ زر د دلبرئے او دلدارئی معیار دے
هغلته خہ د زرہ معیار او عاشقئی معیار دے

قتل ډاکے خودکش حملے زمونږ منزل او مراد
دا مود فخر معیار دا د زندگئی معیار دے

چہ خولہ پرانیزی نو تخریب ته پاروی خلکے
زمونږ په کړان وطن کښه دا د رهبرئی معیار دے

ظاهر فقیر فقیر په زرہ کښه منصوبے د پیسے
زمونږه دغه د پیرئی او مریدئی معیار دے

اخوا باډر ازادوی دے خوا ته بار لکوی
دا د دوستئی معیار هغه د دشمنئی معیار دے

له مانه ما هم اخلی خان په ما منل هم غواری
دا د بنده د خیال معیار دے که د خدائے معیار دے

د زړه د درد په اور کښې ټول عمر شوکیر پاتې شوم
بیا هم څه نه وایم خاموش لکه تصویر پاتې شوم

کومه ادا درته زما د لیونې ښکارېده
چه د بندې مدام د زلفو په زنځیر پاتې شوم

ستا د ښائست یوسف د مصر باچائی غوښتله
زه د په یو موټی مالوچو دعوه کیر پاتې شوم

تاج محل ما نه لره تا د فن محل څه کوو
ته نور جهان نه شوی او نه زه عالمگیر پاتې شوم

مبارک تاته ستا د حسن د غرور باچائی
زه م د خپلې برخې خپل غم په جاکیر پاتې شوم

په تا کښې ځائې د غرور وو په ما کښې ځائې د مینې
تا که نظیر نه لره زه هم به نظیر پاتې شوم

لکه د یو ټکی د یو خال د جبین په کتاب
زه ئې مفهوم زه ئې معنی زه ئې تفسیر پاتې شوم

ته ملکه د حسن لارې د خندا نه په شا
زه چه سائل ووم په ژړا پاتې په ویر پاتې شوم

لار

مونڊر منصور د جنون تاد ملا لار اونيوه

تاد ثواب ماد الفت د ڪناه لار اونيوه

منم بلا خلڪ بلا خلڪو ته لار ڇي نيسي

خو تا په ڪومه خوشحالي ڪبي زما لار اونيوه

د حسن خیال د ژوند په کومه خانکه خور نه دے
راوړے چا په زرۀ د دے تماشے اور نه دے

په ما ئے تورو سترگو سترگے تورے تورے کړلے
خنک ترے منکر شم چه زما د سترگو تور نه دے

خوند میخواری په میخانه د پسرلی کبے کوی
د کل هر جام د رنگه ډک دے خو نسکور نه دے

لمبے لمبے ماللے سترگے رانه مه اړوه
لام د زرۀ د د ږد غندل غندل ټکور نه دے

هنوئی د زور او زورور په مطلب خۀ پوهیری
چا چه لیدلے د جانان د نظر زور نه دے

سائل د سترگو او نظیر په پیمانو خکلی دی
سائل ولاړ په میخانو کبے دے میخور نه دے

سندرہ

مونیرِ خو پکنسے کلہ کلہ تش مازیگرے کوؤ

نورِ خو پینسور

کل کل پینسور

پینسور ستاسو دے جانانہ

ژوندِ خو پکنسے تاسو کوئے مونیرِ خو تماشے کوؤ

نورِ خو پینسور

کل کل پینسور

پینسور ستاسو دے جانانہ

مونیرِ ہر ارمان پہ خندا راوِرو پہ ژرا ئے ورو

تاسو پہ قدم قدم کنسے اوریژوئے خپل ارمان

مونیرِ ہر اوای مروای بانرہ مروای سترے بیرتہ خو

تاسو پہ رنگونو کنسے خمار خمار کئے کل ارمان

مونیرِ خو دعا تاسو تہ کوؤ خان تہ نسیرے کوؤ

جانہ پینسور

کل کل پینسور

پینسور ستاسو دے جانانہ

تاسو سوداگانے اوکئے مونږ سودايان اوگرځو
تاسو په ځان لوبې اوکئے مونږه په ځان هر ظلم
تاسو په هر ځل اوکئے الوت د لولکو په شان
مونږ اوکړو په زړه ظلم په ځان او په نظر ظلم
تاسو يې پخپله قيصر مونږ ستاسو قيصر کوو

نور خو پېښور
گل گل پېښور
پېښور ستاسو دے جانانه

تاسو د سائل هرے سندرے ته فطرت بښئ
مونږ له د سائل سندرے تل ټکوروی زړونه
تاسو مونږ ته اوبکې بښئ نول د محبت بښئ
مونږ نه ستاسو غله کاته غلے سترگے تبتوی زړونه
تاسو کوئے سيل مونږ تلوسے او وسوسے کوو

نور خو پېښور
گل گل پېښور
پېښور ستاسو دے جانانه

هر زره چه پيدا شي يو ارمان د خان سره راوړي
خيال د خپله خوښۍ د جانان د خان سره راوړي

زه لکه يواځې گل د زره په دشت اوچيرمه
سترگو نه د وايه چه باران د خان سره راوړي

خدایه دا په دې باب کښې د خه فلسفه اينۍ ده
مينه چه پيدا شي نو هجران د خان سره راوړي

ماله چه راځي اوښکې ئې وي په بنږو خوړندې
ستوري د اسمان ماه تابان د خان سره راوړي

راغلم خو چه خان ته کورم خان راسره نشته دې
څوک به د جانان د کوره خان د خان سره راوړي

پټ چه م د سترگو نه جهان کړي د جهان تيرۍ
ستا سترگې يو نوې شان جهان د خان سره راوړي

کله چه سائله خاموشي زره ډوبونکې شي
څوک خو وي چه شور د گلستان د خان سره راوړي

نغمے پیکه محفل غمژن وی چه جانان نه وی
کلونه اوج شی چه اوبه نه وی باران نه وی
د ژوند مطلب خه وی معنی د احساساتو خه وی
د چا په زړه کبسه چه حسرت نه وی ارمان نه وی
د کل د غیر او د ازغی د سوی نه نه وی خبر
چه ئه پرهر په سینه وینه په کریوان نه وی
چه سر په تن ساتی په لاس کبسه ئه پریکړه نه وره
د یار دیدن داسه اسان داسه ارزان نه وی
مینه د داغ او د لمن فلسفه نه پیژنی
د مئینانو قبیله او خاندان نه وی
خولے خولے شمه د ډیره حیرانته نه ورته
چه اینه د حسن کوری او حیران نه وی
زه او جانان دغسه شپه د دیدن شپه نه کڼو
چه مو په مړو بڼو د اوبکو چراغان نه وی
زنخیر د مینه لیدنه نه شی په نظر نه راخی
سره بندی وی که زندان وی که زندان نه وی
ته د جانان په خائنه په خان باندې خبره کوے
سائله چرته چه جانان وی هلته خان نه وی

سزا

اوس زہ یواخے یمہ
اکثر یواخے یمہ
پہ ڀیرہ کنڀرہ کنڀے ہم
اکثر یواخے یمہ
او چہ یواخے یمہ
نو پہ یواخے کنڀے زما د زرہ نہ
ماتہ یو خور غوندے اواز راخی
پہ دے اواز کنڀے ماتہ
یوہ خورہ غوندے خبرہ کیری
خبرہ دا وی چہ تہ مینہ اوکھ
سزا د مینے اوخورہ
چہ د ژوندون پہ معنے
او پہ مفہوم پوهہ شے
زہ چہ د مینے نہ د ډک زرگی نہ
قیصہ د مینے واؤرم
خدایکو چہ اور پیرم او بوکنیرم
دلته خوهر حسن پہ لویے بازار کنڀے ناست فنکار دے
چرتہ کنڀے جال جوړوی دام جوړوی
کھ چرتہ گیر شمه پہ جال او پہ دام
زما د زرہ نہ بل اواز راشی
چہ خہ ازاد شوے خہ ازاد اوگر خہ
د ازادئے دغه بے کیفہ سزا
د خان دپارہ غنیمت او کنڀرہ
اوزہ یواخے شمه
او سزاوارہ زندگی تیروؤم

تا وئیل چه مینه به کووُ خو پستنه مینه
ما وئیل چه ستا د خوب او خیاله هم درنه مینه
زه چه پکنیے تا د خان په خائے وینم ته ما وینے
یو بل ته به داسے مخامخ کرو ائینه مینه
ساه هم چه جانانه بے دا ستا د یاده اخلمه
دا به مینه نه وی دا به وی جانانه نه مینه
بے د مینے ژوند خه بے ایمانه ژوند وی ورک د شی
سرکه د د گور په خازه هم لکی منه مینه
تام د زرگی په پرهرونو کبے کرلے وه
تام کړه د زره په پرهرونو زرغونه مینه
ماته سرے لمبے شوے سرے لمبے ژما شونډے کړے
تا په داسے سرو شونډو کبے را کړه پیمانه مینه
کله خان ته گورم کله تا ته حیرائے ورے
ماته د خه داسے حقیقت کړه افسانه مینه
اود رسی دواړو جهانونو ته د اورسی
خه چه کړو په غبرگو اوازونو ترانه مینه

ساه اخلی سائل د نوی نوی کیفیت سره
ورکړی په رښتیا انسان له نوے زمانه مینه

الفت داسے لوکے دے چہ لوکیری لیدے نہ شی
دا اور خہ داسے اور دے چہ بلیری لیدے نہ شی

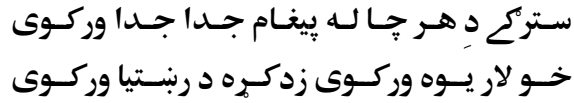
جانان م د خوشبو هسے د خپل وجود قابل کری
پہ خوا کبے م تاویری راتاویری لیدے نہ شی

هر گل راتہ د هغو سترکو هغو شونډو وائی
دا خوک پکنے پہ کوم هنر کپیری لیدے نہ شی

دا ستا اونسکے زما او زما ستا د سترکو خاخی
باران دے چہ پہ هر طرف وریری لیدے نہ شی

قربان د محبت د جدائی د بے وسئی نہ
زیرکے به د د ډیر درده ترقیری لیدے نہ شی

محفل دے د حسینو تبصره په شاعرئ ده
سائل چرته غزل وائی غیری لیدے نہ شی

ژوند ته مفهوم ورکوی زړونو ته معنی ورکوی
خوک چه جانان هم لری گل هم په خدا ورکوی

د تبسم نہ د خالونو د لوگے محبوبے
زما د سوی زرہ دا غونو ته رنرا ورکوی

پہ داسے حال کنسے ہم ستا غم لہ خنڊہ سترکہ کوؤم
چہ م پہ غیر کنسے قتل شوے جذبے سا ورکوی

زرّہٴ نادان سہی خود دومرہ خوندان ہم نہ دے
چہ دریا پہ ثوابونو کسے گناہ ورکوی

مونڙه غلامان ۽ هم ڌر وٺو مقدس ڪٺو
دلته ڇه ڇوڪ وٺو ڌر ڇا ته ڀه غلام وٺو

دا سودایان نه دی دا نوی سوداگر خلک دی
چه سوداگانے سودایانوله نسیا ورکوی

د ږومبني ديدن په ترنده لمحو کښه

اسماء ائل

تحفه جانان ته د مئين زرگي درزا ورکوي

دا زه سپورمئې په غير کيسه واخستمه
که زندگئې په غير کيسه واخستمه

شهکار د خدائې په غير کيسه واخستم
ما وې که خدائې په غير کيسه واخستمه

ستا د خوانئې د ټاله پريوتمه
خپلې خوانئې په غير کيسه واخستمه

لکه رنډام په تيرو پسې وړې
داسې سيلئې په غير کيسه واخستمه

ستا دلبرې م په ژوندون خوره شوه
ستا دلدارئې په غير کيسه واخستمه

پہ خولہ سندرہ شوہ زرا د سائل
یوے سلگئی پہ غیر کبے واخستمہ

احساس

وؤ د بلا مودے نہ
ما پہ خپل ذہن کبے ہر خیال پہ زولنو تہلے
حکے چہ ستا د محبت حادثہ
خدائے خبر ولے خو ما خپلہ راہنما کنرلہ
خو تا ہم دغو زولنو تہ زما
خو نورے نوے جرنندے واچولے
اوس دغہ خپلے زولنئے چہ کلہ ہم شرنکوؤم
زرئے د دے ویرے نہ
پہ خولہ لاسونہ کیدم
وایمہ ہسے نہ چہ تہ رسوا شے
او پہ الفت د خلکو

هغه کلڪ شوے ایمان
او کلڪه شوے پښتو
ټکنږئ نۀ شی ملامتہ نۀ شی

دا اوبسکے او دا وینے راټولے کۀ سمبال ئے کہ
خیال ئے کہ د ژوند د ملالئۍ د جبین خال ئے کہ

دا ستا په سینه لوټکین درے دے کۀ څلور لږه
دا اودۀ خیالونه پکښے اوځنگوه ټال ئے کہ

حٰن کہ ادم خان زرۀ لکه غږ د ادم خان رباب
دورے د "درخو" د خاله خنډ وهه مشال ئے کہ

دا نمناک بانږه په ژړا وړان مخونه وړانے خولے
جوړ ئے کہ تصویر ئے کہ جلال ئے کہ جمال ئے کہ

ټول عمر له خوند حیرانی نۀ کوی په سترگو کښے
غم مۀ کوه څوک به ئے جواب اوکړی سوال ئے کہ

بس که سپارے د خیل زوال پہ ژړا مه وايه
نر شه نارينه سترگے ور واړوه کمال ئے که

غواړی د دے لارو دے کوڅو نه بے ننګی وینځل
نه کیږی په مړو اوبسکو باران د پشکال ئے که

SAMSOOR.COM

ازغی

هغه زما په زړه کښه
د نا مفهومو لیونو کیفیتونو کلاب
او غوروی
بیا ئې په پانړو لولکڼې د نظر
او بڼوړی
زما د هر کیفیت رنگ چه سوزی
هغه پرې ځان مشغولوی
هغه پرې لوبې کوی
دا لوبې نه راځی د لفظ د ائینې په روح کښه
کله ترې درد پیدا شی
کله ترې نعرې پیدا شی
درد چه خبرې کوی
مونږ ورته سندرې وایو
سندرې څه وی خو د ورک جانان په یاد کښه چغې
چغې سورې څه وی
څوک څه پوهیږی
لکه په خپلو پرهرونو کښه ازغی لټول

هغه زما په شان زما د زړه نه مه اوباسئ
زما قاتل جانان زما د زړه نه مه اوباسئ

لوئی د ستاسو مبارک شی ما وروکړه پرېږدئ
زما د زړه نادان زما د زړه نه مه اوباسئ

په خوږو لارو چه ځم جانان له ځی راسره
په ما مئین ارمان زما د زړه نه مه اوباسئ

زړه چاؤدے دشته دی تنها شعور ورکړی پکښه
د لیونتوب پیریان زما د زړه نه مه اوباسئ

زړه به د حورو او غلمانو پکښه اونه لږی
د دے دنیا خوبان زما د زړه نه مه اوباسئ

د ژوند فکرونه دی که غوڅ غوڅ د جانان غمونه
دا لیونی یاران زما د زړه نه مه اوباسئ

زړه وی اباد د سائل تل په وریدونکو سترگو
دا سترگه دا باران زما د زړه نه مه اوباسئ

احترام

اے د مشرق او د مغرب د شودر خیلو بچو
د دے دنیا تجربه گاه کبے د نصیب جوارئے
تاسو بائیلی یئے
او خار موشم بائیلی خلک
وی غلامان او غلامان د ازادئے خوبونه
چه کله هم اووینی
د دے دنیا همه غتان وارثان
ورته په خوا کبے دلان پیدا کری غله پیدا کری
هغوئی د دوئی په کوټو
دوئی له د سترگو ککئی
داسے نوکارے کری زخمی زخمی کری
چه دوباره د داسے خوب د لیدو
ارمان په سترگو کبے را اونه نغاری
داسے زرگونه کاله
هغوئی لکونه حله
زمونږ د سترگو نه خوبونه وری
خوژوند خوژوند وی او د ژوند غوندے کافر په زرر کبے
رحم هم نه وی او زمونږ نه تقاضے هم کوی

چه مونږ د مرگ په خوله کښې
د ژوند وړه غوندې سودا په سر کېښې هم اولرو
داسې سودا چه مونږ د خپلې غلامۍ ژوند ته ژوندی اولري
او په نوکارو او زخمۍ ککو کېښې
چرته وړو کې او غل شوې غوندې خوب اولرو
مونږ د مغرب او د مشرق د شودر خپلو بچي
اوس هم په خپلو سترگو
کښې څه خوبونه لرو
خودا خوبونه که هر څو زموږ په سترگو کېښې دي
زموږ خوبونه نه دي
سترگې زموږ دي خو خوبونه ئې پردې پردې دي
نواړې د مشرق او د مغرب د شودر خپلو بچو
هغه شلمه صدئې
وه د ظلمونو د زغملو صدئې
هغه صدئې تيره شوه
د يوويشتمې صدئې څلور پنځه کاله نور هم تير شو
دا صدئې صرف د ظلمونو د زغملو نه ده
د دې صدئې عظمت کېښې نوې گستاخي پيدا شوه
د دې صدئې گستاخئې
نوې بچي د غرور اوزيروؤ
د دې ظلمونه اوس زموږ نه ناکام هم غواړي
د دې ظلمونه اوس زموږ نه احترام هم غواړي

منم چه هر پستون ستائیلے شی کمال د پستو
خو هر پستون پتوی سترگے په زوال د پستو

مونږه به ویر کوؤ تر کومے کال په کال د پستو
مونږ به تر کومے ژاړو هر کال په زوال د پستو

پستون به هیچرے ازاد د غلامے نه نه شی
خو چه د ژوند په لاره یو نه سی مشال د پستو

سوال به کوی سر تور به گرځی په پردو کوڅو کبے
خو چه راخستے پستون نه وی توره ډال د پستو

ته به ترے خو ختے په ژبه خچیدونکے وینے
په خپل پرهر کبے د کنبینسودو دسمال د پستو

داسے د ولے دا پستو ژبه فقیره کړله
ته خو جلال وے د پستو ته وے جمال د پستو

خواره قسمته خه فال گرو ته د کینولو
خدایه د کوم پستون په سر اونیسو فال د پستو

هر چا د خپل حسن يوسف بازار ته اورسوؤ
خدايه په دومره قام كېښه چاته او كړو سوال د پښتو

زمونږ په فن به وي تر خو خواره غمژن رنگونه
مونږ به په خپل فن كېښه تر خو كوؤ ملال د پښتو

چه خائې د خپل وطن پخپله مدرسه كېښه نه شوه
په داسې حال كېښه به خه رنكې ښه شي حال د پښتو

هر چا په سر د پښتو نورې نورې ژبې زده كړې
خو پيدا شوي پكېښه كم نمك حلال د پښتو

مونږه بائيللو جوار كړو تل بايلات كړې دې
مونږه سرتور سر له راوړې نه دې شال د پښتو

پراته لرونه ئې په هر پړاؤ كېښه پروكې پروكې
مونږ په خيالونو كېښه خائكلې تل په ټال د پښتو

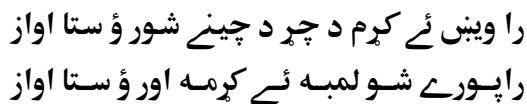
ورپسې كوري هديرې دا ليونې شاعران
پښتون په لوتې لاس دفن كړې دې جنجال د پښتو

وخت را روان دې چه دا ژبه به د ژوند ژبه وي
كرانه سائله ټول خوبونه كړه سمبال د پښتو

اوسکے چہ پیدا وے د رشتیاؤ نہ رشتیا ئے وے
تلے پہ مخ زما خوستا د مخ د گل ثنا ئے وے
عشق وؤ دا کۄ نورہ تماشہ وہ پوهیدو پرے نہ
هر خۄ چہ بہ وے زمونہ زرونو پہ درزا ئے وے
خان پرے کہ تالا خوسترگے تیتے د الفت نہ کړے
ماتہ چہ بہ کلہ زرۄ لہ درده وے نو دا ئے وے
مړے هر سحر هر مازيگر دے بے جانانہ ژوند
ژوند خو تر هغے وؤ چہ د مينے د گناہ ئے وے
تور کۄ ئے خالونہ وؤ کۄ زلفے وے کۄ سترگے وے
تور بہ وؤ دا هر خۄ خو سندرے د رنږا ئے وے
قيد وؤ خو سنگار ئے ازاد ئے لہ پہ نغمو کوؤ
عشق چہ هر خۄ وے د زنجیرونو پہ شرتکا ئے وے
زۄ خۄ سوزونکو تماشو لہ پیداشوے یم
اور شو پسرلے چہ ستا د شونډو د خدا ئے وے
ستا معصومو سترگو چہ بہ واخستم پہ غیرہ کبے
هر خۄ چہ ئے وے ماتہ د مينے د گناہ ئے وے

دکۄ وہ دنیا وؤ پہ هر خوا د خدائے بلا بکلی
ما سائل چہ زرۄ تہ وے د کوم بکلی نوستا ئے وے

دے دنیا دے سر نہ ترہنہ سرہ پورے
جانانہ ستاد حسن یہ شان خور و سستا اواز

زما ئے پہ پائے کپڑے د رگ رگ نہ وینہ وجہ
خون خور و سستاواز او کہ میخور و سستاواز

خنجرشہ زما زبہ ئے پراتے پراتے یوہ
کہ بیرتہ ئے راتول داسے تکور و ستا اواز

د سرو وینو کوټونه چه د خولې نه غورزومه
راکړې د پې پامه دومره زور و ستا اواز

ۋە درد پىكىرى دژوند سوز د شپىلى د غويىدو
چه كوم طرف ته تلمه لوريه لور وستا اواز

سائل وُد خیل خو زِرَّہٗ پہ پرھر پورے
نیر _____ ولے

ژوندون ئے و الزام و کة پیغور و ستا اواز

لکه د درد د تیره خریکے د پرهره خیرم
د غوڅو شونډو نه ورته ورته سندرہ خیرم

د ژوند ارمان شوم د ماضی د غیرے والو تمه
د مستقبل جانان له ځم اسمان ته بره خیرم

په خپلو وینو کېسې ټول عمر تلیدلې یمه
لکه لمبه یمه اکثر د خپله سره خيژم
بې قراری م سمندر هسې په خائې ولاړه
لکه لوگې د خپل قرار د سمندره خيژم

لیونې مینې بې ګودره لاهو کړې یمه
دا چه ډوپیږمه په دې چه بې ګودره خيژم

دا چه م نور عالم ښار پار د زلزلو نه کوی
د ملاکنډ د غر اواز یم د خیبره خيژم

د پستونخوا د مخ خالونه به بشرکی کړمه
ورته شغله شغله د خپل اسمان د نمره خيژم

ملالئ بیا راشه ټپه ئې که د ژوند په نامه
زخمی به یم خو یو پستون غږ له سترګه خيژم

دا د خبرو نه اوباسمه رشتیا خبرې
دا چه بې واره په یوه یوه خبره خيژم

خمه ارمان د نارنج ګلې د میلې ریږوؤم
په موده پس کابل ته بیا د پېښوره خيژم

ده د سائل د هنر دا ادا د نوى جهان
راځم منظر ته د بائيلات د پس منظره خيژم

د مينے خياله ما د ژوند سحر ته اورسوه
ارمانه ما م د جانان نظر ته اورسوه

احساسه ما زما د فکر د رنډ نه جوړ که
ما م د ژبے او قلم سنگر ته اورسوه

چه تماشے پکښے د دواړو جهانونو او کړم
ما مازيگر د پستونخوا ګودر ته اورسوه

د ملاکنډ باده په ټول پښتون وطن والوځه
زما پيغام زما نه ورک د لبر ته اورسوه

اسمانه اور پکښے شامل که د جانان د نظر
دا د رنگونو ټال م هر يو غر ته اورسوه

موسم راواروہ د اوبسکو باران مہ بس کوہ
دا پستے جذبے د گلو کر تہ اوسوہ

نوم د پستون بہ د اسمانہ پہ تندی لیکمہ
سپورمئی تہ اووایہ خبرہ نمر تہ اوسوہ
کہ پروکی پروکی دے راتول ئے کہ او غوتے ور کہ
د فکر تال م راروان اختر تہ اوسوہ

لکہ د خیال د لیندے وتے یو تاؤ کرے غشے
زما اواز د ازاد ئے جگر تہ اوسوہ

یہ د خوبانو د جمال د پرورش وطنہ
ما د جلال د تماشو منظر تہ اوسوہ

دے ارزوگانو خپلے ډیرے بے ارز ئے ژرلی
دا درپہ در خلک د مینے در تہ اوسوہ

یہ د هستئے د مړوند خوبه شوکیرے غواړمه
ما د خپل کلی وطن شور و شر تہ اوسوہ

ورکیدہ نه غواړم پخپله خپل تصویر جوړؤم
ژبے زما، ما م د زیره زور تہ اوسوہ

پستونہ عشقہ زہ ژوندے یم زہ بہ تل ژوندے یم
دغہ خبر د دنیا هغے سرته اورسوه

اوس زمونږ سترگے دی ږندے به نه شی مړے به نه شی
دا ډيوے هر چنار ته هر نستر ته اورسوه

حالات زما نه نادانی او جنون دواړه غواړی
عقله سائل د لیونتوب خطر ته اورسوه

چه اوم سیزی شمع په ژړا نه شی شاعر شم
په مخ چه ئے یوه اوبسکه هم رانه شی شاعر شم
چه لے په لے کوڅه په کوڅه ټوله دنیا چاڼر کړم
چه ورک زرگے م هیچرته پیدا نه شی شاعر شم
د خدائے د لویه دره چه هم تشه لپه راوړم
قبوله چه م دلته هم دعا نه شی شاعر شم
چه هر خواته سپرلے وی په خانبو کلونه اوری
چه ماته پکښه یوکل په خدا نه شی شاعر شم
د ورځے خوزه ټوله ورځ تړلے یم مزدور یم
د شپے چه ستا د یاد غیر کښے خوب رانه شی شاعر شم
په ډیرو چغو هم م خاموشی ورماته نه کړه
چه سترگے ئے تصویر کړمه کویا نه شی شاعر شم

نن اووایی سبا به د وژلوله درځمه
وعده راسره وکړی خورښتیا نه شی شاعر شم
حالات څه هنرور شی په خپل فکر م دوکه کړی
شپه تیره شی سبا شی خورنړا نه شی شاعر شم

څه زر زړه پخلا کړی چه سائل تره مرور
ش
جانان چه مرور شی نو پخلا نه شی شاعر شم

○

څه په لیونو لارو روان یواځه پاته شوم
رانغه په د لارو جانان یواځه پاته شوم
ستا د سپور وړبل سایه م هم پاته په سر نه شوه
ستا د تصور په بیابان یواځه پاته شوم
گل گل پانږه پانږه م د ځانکې ځانکې توه شوله
سم سیلنی سپیره کړم د خزان یواځه پاته شوم

ستا د ياد لښکرو هم په نيمه لار کښه پرېښودم
مخه ته راتلونکې و طوفان يواځې پاته شوم

خدائېکو که يوه اوښکه م پاته وي په سترگو کښه
څنگه به تره اوغواړم باران يواځې پاته شوم

شپه شوه حادثو د ژوندانه راپورته او خندل
ساه م په سينه ورکړه ارمان يواځې پاته شوم

اووئيل جانان چه سائل څوک ده اود کوم ځاي
ده

اودريدمه الق دلق او حيران يواځې پاته شوم

○

که م شوکير که م بيداره زندگي کړه ده
ما په قلاړه به قراره زندگي کړه ده
جانان د فن هسه تراشم فن د جانان په شانې
ما د جانان او فن دپاره زندگي کړه ده
لکه تسبيح د چا د تار د ثناء قيد کښه نه يم
مالکه سازوتې د تاره زندگي کړه ده
ژبه عظيمه قام عظيم وطن عظيم لرمه
زه هم عظيم يم که م خواره زندگي کړه ده
ما تل د خپله ځانه هم پته کړه دا خبره
ما کله به د انتظاره زندگي کړه ده

ستا د وړبل د تصور سوری ته شوے نه یم
ما په سور نمر په لاره لاره زندگی کړے ده
چه ماته هیڅ نه وائی زه به ورته خه وایمه
ستا په تصویر کبے م حصاره زندگی کړے ده
چه تل م ستا د یاد ثناء کړے شونډے غوڅے غوڅے
ما خومره ډیره کنهکاره زندگی کړے ده
شبنم م نه کړے خپلے اوشکے ستا د شونډو په گل
ما په بهار کبے بے بهاره زندگی کړے ده
مونږ د جانان د ظلم زړه هم ازار کړے نه دے
مونږه خه داسے بے ازاره زندگی کړے ده

ستا د نظر خمار خمار کاسے په بله اوږی
خوپه سائل د بے خماره زندگی
کړے ده

دا زر زر چه بدلیږی کیفیت خه وی جانانه
دا داغ چه م په زړه شی محبت خه وی جانانه

یا ټول جهان په زړه کبے وی یا زړه تنک په یوتن شی
رقیب خه وی جانانه رقابت خه وی جانانه

که سترگے فرشته شی نو دسترگو کار به خه وی
په سترگو فرشتو کبسه شرارت خه وی جانانه

چه ویشته نه دے تا دزره نه خنکه وینه خاخی
که دا دعوه دروغ وی حقیقت خه وی جانانه

دا خه بے قراری وی چه پرے دوه زرونه درزیبری
فطرت خه وی جانانه اشارت خه وی جانانه

سپرله د کومه راشی او د خه دیاره راشی
گل خه وی او د گل د شونډو ست خه وی جانانه

د هجر او دوصل گل د مینه دوه معنی دی
دوزخ خه وی جانانه او جنت خه وی جانانه

اواز ازادول د تاره غواری ادم خانه
خپل سر به خارول د داره غواری ادم خانه

دا سترگے ټکورونه د درخو د سترگو غواری
دا سترگے په دے غر کبسه لاره غواری ادم خانه

را وینس به شی روحونه د دے لار د کاروانونو
یو خو ټپے په لاره لاره غواری ادم خانه

د تیرو هیرو پلونو نه گردونه پاخول دی
د دشت ته به وتل د ښاره غواری ادم خانه

دا عشق د دے چه سپرلی د ټول اولس دپاره غواری
خو کل خو د جانان دپاره غواری ادم خانه

دا ډیره خاموشی مونږه په پټه خوله مړه نه کړی
د گل په شان به چاؤ د دے زاره غواری ادم خانه

حالاتو ته ساه ډوبه شوه خو مونږ ته ډوبه نه شوه
دا زړونه د خطر تراره غواری ادم خانه

سائل د پښتونخوا هرے نغمے له ژبه
غواری _____
خو دا گناه مړه نه بیداره غواری ادم خانه

خومره سازونه په شپیلے کنسے بندیوان پراته دی
خومره یادونه م په شونډو د ارمان پراته دی

خومره لفظونه دی چه زه پکنسه اظهار کومه
خومره لفظونه م د ژبه اویزان پراته دی

مونږ د یو بل قسم وطن د کوه قاف بساپیری
زمونږ د خیال په سینو بل قسم دیوان پراته دی

زه د زمان او د مکان ترمنځه قتل شومه
یاران په غم کبسه د زمان او د مکان پراته دی

مینه ئه نول شی نول ئه شی لکه د درد سمندر
خوک چه ترمنځه د یقین او د گمان پراته دی

زه چه هر چرته لاړ شم دے کوڅه له بیرته راحم
لا زنجیرونه م په پښو کبسه د جانان پراته دی

خدائے خبر دلته م و ښخ کوم خوانی مرگے ارمان
په تس نس خلی وچ ډنډرکی دریحان پراته دی

په دے کوڅه کبسه نن سائل او جانان غبرگ ژړلی
چه کانږی شکه پکنسه ستوری د اسمان پراته دی

ستا د فراق د اور کلونه م په شمار کښه نه دی
خو به له تا ټرلی ما په کوم بهار کښه نه دی

خار د شم تا ته د حالاتو په باب خه اولیکم
اوس خو حالات هم د حالاتو په اختیار کښه نه دی

هره ښکالو به د په زړه د چرو لوبه کوی
داسه مزه هم د جانان په انتظار کښه نه دی

چه پکښه ته ئه ستا جمال پکښه سپرلی خوروی
داسه نور خه خه دی چه ستا په پری وار کښه نه دی

چه ستا د سترگو نه حوانئ له غواړی نوے ادا
لا د فطرت رنگونه اوس هم په خمار کښه نه دی

که په قطار کښه شو دنیا به په ښائست پوهه کړی
خالونه ستا لکه د زانړو په قطار کښه نه دی

○

خال چہ د پہ داغ زرہ د ریدی کبے خیدلے و
هر گل پرے نشہ نشہ و ټول سپرے پرے نیکلے و

ستا پہ انتظار کبے اوبکھ اوبکھ وریدلے و
ستا نوم د شمعے پہ شغلہ باندے لیکلے و

هر گل پرخه پرخه بیکاریدو سپرلی کمال کوو
ستا د غارے هار ئے د هر گل په مخ شیندلے و

ټول کائنات رپ نه وهه ستا د تماشې نه پس
هر څيز ساه نيولې پښه نيولې دم ختلې و

يو بغير د بل نه هميشه نشته وي نيمگړې وي
ما چه تل احساس د انتظار په اور نيولې و

دا د چا جمال و چه دنيا ئې ائینه کړله
دا د چا جمال و د کوم ځايه خنډيدلې و

هسې موساتلي پرهرونه په زرگونه وو
ژوند موساتلي ستا د ليونې نظر کرلې و

دردم نن په خوږ زړگي کښې خوږ خوږ د شپيلۍ په دود
غلې غلې څړيکه څړيکه غوڅ غوڅ غږيدلې و

خوږم و جمال په تصور جمال م نه ليدو
دا فراق د چرته نه په وصل کښې راغلې و

خومره د د مينې د غم اور بيدار ساتلې وو
خوب م په څنگل د خوب د سترگو تبستيدلې و

زر و او که پس سر به ئې هلته خامخا وهه
چرته چه سا نل د کلو تخم ريژولې و

رنک م کړل په وینو د خیالونو تصویرونه
او موندل نوے زمکے نوی اسمانونه
ستا یو تبسم زما یوے اوبسکے جانانه
خوزره سوالونه کړه، خوزره جوابونه
نن په زلفومه پاکوه اوبسکے د خالونو
خوند نه کړی د ستورو په انگنر کبے مابنامونه
هره ورځ م نوے تماشه ده جوړه کړے
هره ورځ م کب کړه خپل غزل ته حسرتونه
تل موسینکار کړی په دردونو پرهرونه
تل مو په دردونو کبے ساتلی بهارونه
هر د هجر تری له م شونډو ته کاسے کړے
ډوبے په شبنم کبے م لوندے سترگے کلونه
مونږ چه کوم خوا وری جنازے د ارمانونو
هغه خوا ورپیری د سازونو بارانونه

هر څو که د شمیر د حد نه وتی دی دا خلی
بل دی په هر خلی د سائل د زړه داغونه

اندیش ته

اندیشه ته شاعر ئے سترگور د زمانے ئے
زه هم د اولس سترگے زه نظر د زمانے يم
ته درد ئے ته نغمه ئے او ته خريکه د نغمے ئے
زه سوز او زه فرياد د زندگي د ترانے يم
ته پيرکے د ايرے ئے ته بخرکے د لمبے ئے
زه سوه لوغړن يم سپيلنې لوگے لوگے يم
ته شور او ته استاذ د ژوندون د ميخانه ئے
زه مئے او زه سرور او زه ساقی د پيمانے يم
ته حسن ئے ته گل ئے ته غنچه ئے ته سپرلے ئے
زه اوبسکه د شبنم يم زه خدا د تماشے يم

زما او ستا د راک او د نغمے جذبه يوه ده
زما او ستا د ژوند د زړه چاؤدون قيصه يوه ده
د ستا شعر په هر حال کبسه زما د زړه خبره
زما شعر په هر حال کبسه د ستا د زړه خبره
د ستا شعر د مينے او بسکلا د زړه خبره
زما شعر د خوړ ژوند د خدا د زړه خبره
د ستا شعر د درمند د لالا د زړه خبره
زما شعر د غر او د صحرا د زړه خبره

د ستا شعر د ژوبل مسیحا د زړه خبره
زما شعر د ورونکی ناخدا د زړه خبره
ستا شعر د مئین نظر د غلا د زړه خبره
زما شعر د بڼې حوانی ادا د زړه خبره
د ستا شعر د لوئے پښتونخوا د زړه خبره
زما شعر د لوئے پښتونخوا د زړه خبره
د ستا شعر د دے لوئے دنیا د زړه خبره
زما شعر د دے لوئے دنیا د زړه خبره

زما او ستا د گل او د ازغی تصور یو دے
زما او ستا د ژوند د سپرلی تصور یو دے

ته سترگو ته تور غواړے ته نظر ته رنډ غواړے
زه سترگو ته شوخ غواړم زه نظر ته ادا غواړم
ته حسن ته د رنگ او ته جبین ته خدا غواړے
زه حسن ته د وینے د خالونو ګډا غواړم
ته ورک په ښاریه د ارمانونه لیونے ئے
زه ورک په ورشوګانو د حسرت بیابانے یم
ته درد ئے د شعور ته د احساس د زرګی سوے ئے
زه ژوند د مصور، روح د تصویر د نظارے یم

ته الوزے اسمان ته په وزرو د فکرونو
زه ناست یمه په زمکه کرکوؤم د ارمانونو

يادونه

گراڻه نظير خياله ډيره مينه...

خط د راغی د رهايی په هکله زمونږ اميدونه هم
هغه دی. کهير او پيره مه. خدائے به خير کړی.
انشاء الله در به شم. د ټيليفون کوشش به کوم. د
حلوا خبره د هيڅ عجيبه نه ده. ستا فرمائيش په
سر سترگو.. خوشحاله په دے يم چه دغلته خير

خیریت دے. ژوندے یم ہیخ غم مہ کوہ.
مارکیٹ خہ رنکے دے. دا یو خو یادونه م اولیکل
خو گورئے شوک خو به پر خفه نہ شی.
لر په احتیاط ئے پیش کە ھسے خو ما د گپ او
مینے په خاطر داسے اوکړه خو بیا هم زما مقصد د
ھیچا شان کینے گستاخی نہ ده. ولے هغه د گران
خبره چه:

د گران زرگيه تق چودلے بښه ئے
خو چه خفه د خلکو زړونه نہ شی
روره گرمی خو خدائے شته دومره نہ ده. بس بښه
د گوزارے ژوند دے. البته کە بهر وتو نو گرمی
به محسوس کوو. مونږ هم انتظار خپلی یو خو
خه اوکړو، بس په طمع اوسئ او مونږ هم کلک په
طمعه یو. باقی د وس خبره نہ ده نو نورے
خبرے به سره مخامخ کوو، کە خیر وی، هن
خط رالیرہ خیر دے.
ټولو ملگرو ته سلامونه.

ستا سائل

۱۹۸۱-۰۶-۱۲

ډی ائی خان جیل

نظير خيال

يه د سترگو تور، زره دسماله، نظير خياله نن
اووايه يارانو د مارکيت ته د قيدي سلام
هغه وخت د تود سپرلي د غيرے شوکيدلے وم
زه د ډيرو جيل ته د لمبوسره راغله وم
ماته د مارکيت يارانو لږ کتلي وو کنه
زه گل خنديدم هم پانړے پانړے ريږيدلے وم
ته هغه وخت نوے چه د دا تماشه کړے وے
تال د جدايئي باند يواځے زنگيدلے وم
ورک شوليونے سائل قلاړه قلاړي شوله
چا چه څه وييل خوښه ئے خپله زه ترے تلے وم
دلته م سپرلے زره حواله کړو خزانو ته
زه خو چه راتلم د پسرلو سره راغله وم
هغلته هم هغه ليونے سپيره سائل ومه
دلته کيسے هم هغه سوے لوه شان سائل يمه
هغلته م هم د زره ټوټے راغونډے نه کړلے
دلته هم ټوټے ټوټے زرکي ته ناست پاگل يمه

بيا هم د مارکيت هغه خوړو ترخو يارانو ته
وايه نظير خياله د يو تير او هير قيدي سلام

مهردی

خیر کە زما نە کوی تپوس چە قیدی ختکە دە
یە نظیرە مە دە کە ژوندە دە مهردی ختکە دە
هغه صراحی چە پە خت خت تر شراب اوخاخی
خور چە وی مدام پە خندا کل د ریدی ختکە دە

لالون

غتے غتے سترگے او کاتے پکبے واره واره
هغسے اوده دە او کە نمر پر راختلے دە
لبسته د چند پرو ئے تاؤ کړے ده کە نە ده لا
نن سبا پە کور دە کە تانړے ته بستیدلے دە
هغه پە لوکو کبے کلە کلە چە به الوتو
اوس هم پە هوا دە کە نە خپل کور ته راغلے دە
وینس ئے کە خوب کوی کە نە وی راپیدا ئے کە
بسه ئے پە ژړا کە پس د هغے پە خندا ئے کە

اسلام موچی

شته کنه پە قد لکه د سروے او پە رنگ گلاب
هغه د ازغو ازغو نه ډکه خوانی دنک گلاب
خلکو له شپیلے جوړئی کە خلکو ته تپے کوی
کار کوی کە یو بل ته هم هغه شان قیصرے کوی

گل او نظير

گل او نظير دواړه چه په جنگ وي په دوکان کښه
زه ئه تماشه کووم روژه وي او گرمي وي
کله کله شپه چه روڼوؤ درز او غوښل وي
يو خوا چمپاري کرمه او بل خوا تيلري وي
خه به لوبه کرمه وي خندا به وي نغمه به وي
خوا کښه چه م ناست دا نازولي بساپري وي

زورزمين

شوڅ او خندنه خندنه وچ کړکي کړکي بدن
هغه بيمار ئه خپله خنکه دے او چرته دے
هغه چه مارکيت ته راروان به په ټوپونوؤ
ناست دے په مارکيت کښه او کنه اوتے کوډر ته دے

احسان الله

ستا خدا او ستا ټپه کوټه د منزري بابا
هغه په جانان پسے ژړا د سيف الله ژړا
نه به م ته هير شه نه هغه نه هغه شپه هيره
هغه د لاسونو پر قول او ليونئ کډا

وړو کي شیر علی زما کشر ورور

هغه چه یو ورځ تر نه پیلای مارکیټ کبسه ماتر شو
خلکو چه لاس پرق وهل او تا ورته کنځل کول
هغه شرم کیر شیر علی اوس هم چرته شته کنه
چا چه به مارکیټ کبسه د تنزری غوندې تلل کول

بنړیا

دلته یو بنړیا و په خوره خوله به ئه خوړل کول
دلته ئه مارکیټ کبسه د لرکو ټال لکولې وه
مړدې که ژوند د د مارکیټ چکروهي کنه
درې کزه سلام ئه ماته جیل ته رالیرلې وه
خلک خه هوښیار دی د قیدیانو یاری نه کوی
خلک د بے دره چنگنریانو یاری نه کوی
یه ساده سائله په چټی اته انه لکی
خان که ناغرضه اخر خه په بهانه لکی

وخت به راشی ښه مضبوطه غاړه به ملاؤ کړو

پوخ به د اومو بانو د وریژو نه پولواؤ کړو

وايه قيصه ښه دی خود زړه علاج پر نه کیری
ستا په مزدورئ کلی بند کیری تاج پر نه کیری
هسه نه چه دا لوړه خوانی درنه رانښکته شی
ستا د چنغله پاپی د مینه درته لته شی
دا د د سور وخت د نښه کیره اوده کیره مه
کار کوه، ماښام کورته په منډه خه اودریره مه

حبیب گل نمبر ۱

پلار د لالون خٹک دے او یار د سائل خٹک دے
ستا حبیب گل خٹک دے زما حبیب گل خٹک دے
دومره ورتہ وایہ چہ سائل درتہ سلام کوی
پس د یو سلام نہ درتہ دارنکے کلام کوی
نسکے چہ وی باران اوستا دوکان پکبے راو خاخی
تہ پہ خان اختہ شے مونر پہ چرت تپے کوو پکبے
شور د لیونو مارکیٹ پہ مخہ راا خستے وی
وریژے پہ اور باند وی لاسونہ پرقوو پکبے
ستا حبیب گل یار چہ راتہ غلی او خوار خوار کوری
مونر پوتی د یو او بل د مخے تختوو پکبے
دے وی دنہ ناست مونر ورتہ ست قدرے ہم نہ کوو
دا د پتیلو سرونہ شرنگ شرنگ تنکوو پکبے

دغہ پروگرام بہ خامخا کوو چہ درشمہ
دیرہ لرے نہ دہ یارہ زر بہ دربھر شمه

حبیب گل نمبر ۲

کرا نہ نظیر خیالہ نمبر دو حبیب گل خٹک دے
زیات دے پہ پلنو کہ پہ اور دو حبیب گل خٹک دے

خه مقدمو خوار كه او خه د داؤد خان واده
خلاص كړي د ايمان سره نن سبا د كران واده
دغه خه كې دغه كياره باره پر هم تيره شوه
لويه شپه د ژمي ناقلاړه پر هم تيره شوه
اورې شولو اوس د پېه دوكان كې منزرې كوي
خان ته د كنځل كوي دوكان ته د بنيرې كوي
يا د كوي خوب يا په مار كې كې د چكر وهي
خوك ئې كه په سر وهي نو دې د ئې په بنكر وهي
او فلانيه او فلانيه برې كې هر وخته
دندې ختې سخا چقرې خړې لړې هر وخته
زه وم بدقسمته چه شريك ئې په بنادئي نه شوم
زه جنجې د خپل داؤد وړاره د سرې ډولئې نه شوم

كاش چه داؤد خان په سور پالنگ باند ختلې وې
يو بازو د كټ ئې سائل هم په لاس نيولې وې
نه وه په قسمت كې د سائل دا خوشحالي وايه
وايه حبيب گل ته م بيا بيا مباركي وايه

ابراهيم

تله ئې د كوتر هسې پايئې ئې د تنزري دي
سترگې ئې د باز هسې ويسته ئې د كډوري دي

مونج پیژنی، خوب پیژنی کور او دوکان پیژنی
مور پیژنی، پلار پیژنی صرف یو حان پیژنی
ضد ئے د خانانو چل او ول ئے د بناریانو دے
هم خپله بابا دے هم ئے خوئی د ماشومانو دے
نشته په مارکیت کبے خوک دده په شان بټک بټک
دے او پلار ئے ټک په ټک او دے اوزوی ئے ټک په ټک
توله دنیا کی دده یو خو بشکلی پتوان دی
دغه ئے کلونه د ژوندون د گلستان دی
نه خاندی چه خاندی ته به وائے چرته ډزے وی
چترے دے خودائے د مستی او حوائی ورخے دی

ژوند دے، کبے لارے، دے روان پر په اټکل دے
بنکاری سم سرے خولر په زرّه باندے درغل دے

تصویر

تہُ ئے منے او کھ نہ
خوما تہ ستا روح بے قرارہ یو اواز کرے و
ماتہ ئے وے سائلہ
درتہ یوہ پتہ خبرہ کوؤم
ما د حالاتو نہ تخلیق کھ
او تصویر م کھ
بے قرار ئے سترے کرم
کھ چرتہ ستا د فن پہ غیرہ کبے قرار اوموم
تہ ما تخلیق کرے او تصویر م کرے
او د خپل زرہ پہ دیوالہ پورے م خورد کھلے
داسے تخلیق داسے تصویر م کرے
چہ اوس تصویر نہ ئے خبرے کوے
خود غہ ستا تصویر
زما تخلیق د خان سرہ ورے
کھ نہ دا ماتہ پریردے
دا فیصلہ اوس ستا خوبئے او ستا معیار تہ پریردم

پښتون

وخته پروڼ كۀ تا ویشلے كۀ وژلے پښتون
نن ئے منے كۀ نۀ منے خوزیر بدلے پښتون
ټول به لؤ نۀ كړی دا همه جهان به سترے شی پرے
مونږه خۀ داسے په هر غر او سم كرلے پښتون
هغه تختی چه پرے لیک شوی د نړئی قامونه
پكښے په سرو وینو په زور دے ځان لیکلے پښتون
منم چه بام ته د شعور به رسیدلے نۀ وی
خو هم په دغے پورئى خو پاتګى ختلے پښتون
وی به نالوستے خو دا چا ته چه نالوستے ښكاری
دغے لوستلو خلكو هم نۀ دے لوستلے پښتون

وینو ئے شونڊے گواھئی له د تاریخ سرے کری
لکه د گل په خپل پرهر کبے خندیدلے پښتون
نمر د مرام به ئے تندے په پلوشو اووینځی
خان د سرو وینو په سیلاب کبے رانیولے پښتون
حالاتوڅه په بے دردئی که په مخ مخ نوکارے
ولے په داسے حال کبے هم دے بلا ښکلے پښتون
د غیریت پردے شلوی لکه فنکار په هنر
د پردی کلی نه خپل کلی ته راغلے پښتون
په خپلو سترگو کبے ئے بلے دی اوس خپلے ډیوے
پخپلو سترگو دے پردی عالم لیدلے پښتون
پښتون په خپلو لاسو، خپلو مټو، خپلو ګوتو
لکه د سوال قطره پردی اور ته نیولے پښتون
پښتون پښتون دے خپله خاوره خپل وطن ئے نه خوری
دا خو خو خپلو په پردو خلکو خورلے پښتون
چه پریوزی یو سر وی چه پاڅی وی زرهاره سرونه
داسے پریوتے پښتون داسے پاڅیدلے پښتون
دنیا د ده تماشے کړے، ده دنیا تماشے
په دے دنیا پورے دنیا ده خندولے پښتون

په هر حالت کښه ئه لرله په سرتاج د وطن
په هر حالت کښه د عظمت دولت لرله پښتون

د خوشحال خان د ننگ او پټ د مستو مئيو خمار
د باچا خان د تصور په کنډول خکله پښتون

ورته د هر دور تاريخ خومره درانه کتلي
دنيا په خومره سپکو کانړو و تلله پښتون

پښتون زمره و دا زمره پردو وژله نه شو
که ورته خپلو نه و باند په بند تړله پښتون

خنک ئه د هر بازاره خپل سر سلامت راوړه
خپله انا لکه جانان نيازبين ساتله پښتون

هغوئي په پټو کښه د لاس شو که بايلله پښتون
مونږ د خپل لاس پټو کښه اوښودو گټله پښتون

هغوئي نعره کړه ورک شو، مونږ و خبردار موجود د
هغه مغرور پښتون د، هغه نازوله پښتون

پرون ئه و، نن ئه هم شته، سبا به هم اولري
که ژر بدله، درېدېدله، تږنيدله پښتون

د پردې شاته د په خوله ئه پروت د لاس
سائله

پخپل وطن کيسے ورک دے، نه دے چرته تله پښتون

خو به د زړه درزا په "لے" ستا د سلکو شمارم

تر خو به کوته په مثال د لیونو شمارم

ته به خپل وران خالونه خو په ائینه کيسے شمارم

زه به خو ستا اوبسکے په خو کو د بنړو شمارم

زه د ژوند خیال، لکه چه قید یم ازادی غواړمه

د زولنو په شیرنگ، شیرنگ شیرنگ ستا د بتکړو شمارم

زه او جانان اوشوے مودے چه د یو بله ورک یو

سحر مابنام د بیلتنه د ورخو شیو شمارم

گرځمه زه هم د وطن په سیل راوتے یمه

سوی کلونه د وطن د کلدرو شمارم

د شونډو پانړے م شی پانړے د خزان والوزی

پانړے چه زه د خپل تاریخ د سپارو شمارم

نظم رپی په نظر کيسے م جنډے اورپی

بتکی چه زه د خپلو لویو استانو شمارم

د بیت نیکه دعا قبوله شوه، رشتیا نه شوله

تش تش سرونه د بائلو پښتنو شمارم

نمر ته په طمع د سائل د خپل جانان د

دین

هره شپه ستوری د اسمان په کنارو شمارم

ټل 2005/3/28

ټرون

د ډاکټر صابر په نوم

مونږه بایلونکی خلک، مونږه ځان گټوونکی خلک

مونږ به یو تلونکی خلک، مونږ به یو راتلونکی خلک

مونڙه ڪه نه ٿو هم نويو به، مونڙ به چر نه مرو
مونڙه د زرونو په انگنڙ ڪښي اوسيدونكي خلڪ

مونڙ به په مرگ هم د خپل ورک جنت دعوه پر نه ږدو
مونڙه د خپل ژوند د جنت نه راشرونكي خلڪ
مونڙ به د ژوند دپاره نو تماشه جوړوو
مونڙ د دارونو په سرونو ګډيدونكي خلڪ

مونڙ د عمل د روايت د امانت ليوني
مونڙه د غرونو سره تل تل جتيدونكي خلڪ

مونڙ د زمونږ د الفتونو ياران مړه نه ګنځي
مونڙه د مرگ نه پس واپس رازيږيدونكي خلڪ

په مونږ زمونږ غم خاموشي راپيرزو ڪر نه ده
مونڙه ګويانه خلڪ مونږه غږيدونكي خلڪ

مونږ يوچه وران ګرو زرونه، مونږ يوچه راجور ګرو زرونه
مونږ وران وونكي خلڪ، مونږه جوړونكي خلڪ

په د هنر هر علامت تصوير ڪوو د ژوندون
مونږه د زلفو په ٽالونو زنگيدونكي خلڪ

مونڊ د “درخو” په بنډو ټيرويږي بنډلي زړونه
مونډ د ادم د رباب سوز کښي سوزيدونکي خلک

په ژوند هم رنگ ویشي سائله رنډاگانه ویشي
د مرگه بس هم د رنډا او رنگ ویشوونکي خلک

څلورم اپریل ۲۰۰۷ - پېښور

SAMSPOOR.COM

هر خو هم كه هيخ چل د ژوندون ماله نه راته
د ژوند جنون م دا و چه مرگ خواله نه راته

بل هيچا پيژندې نه شوه زما د "بخت" كړمې
بدبخته په هيخ چل زما تر خياله نه راته

دا قام په كومه تله و د خپل تاريخ د كوره
لوئې قام و خود خپل مړي ژړا له نه راته
مونږ ډډې ته مودې اوشوې چه نه شود غرمو نه
د خپل ديواله سورې تر ديواله نه راته

شائد زما حسونه پردې شوي و زمانه
نن ستا د خولو بوئې ستا د دسماله نه راته

شغلې م د شهيد زرگي د داغه پورته نه شوه
پيغام چه اديرې ته ستا د خاله نه راته

تاريخ خو ما ته ستا په حقله بل خه وو ويلي
پستون خو به خپل كور ته چرې غلا له نه راته

ڪه ڏيره ورته ما د مستقبل سندرہ اووے
ماضي م نوکے چرخے کړے تر حاله نه راته

دا ښه شوه چه تا سترگه خه وئيلو ته کړے پورته
جواب راله راته ولے بے سواله نه راته

يخ پخ و د سائل د هنرونو تصويرونه
چه سترگوله ئے تاؤ ستا د جماله نه راته

۲۰۰۶/۱۱/۸

پېښور

"اودا گلزار دے"

اودا گلزار دے
د گلونو د خوبونو فنکار

د سرو لمبو لمبو گلونو فنکار
د ژوند د سوو سوو زړونو فنکار
د لیونتوب د تصویرونو فنکار
د زړه په سر د پرهرونو فنکار
د پرهرونو د دردونو فنکار

او دا گلزار دے

د پښتون د ارمانونو گلزار
د پښتنو د انقلاب د ترانو ویونکے
د پښتنو د تیرو هیرو زمانو ویونکے
د پښتنو د لړزونکو افسانو ویونکے
د لیونو جذبو ویونکے لیونے ویونکے
د ژوند پرستو د نیمګړے افسانے ویونکے

او دا گلزار دے

هم هغه گلزار دے

زه به ئے نه پیژنم

ته به ئے نه پیژنم

او دا گلزار دے

هم هغه گلزار دے

د پښتنو د ترانو ویونکے

د پښتنو د تلوسو ترجمان

د پښتنو د ارمانونو اواز
د پښتنو د وسوسو ترجمان

اوس ئے د شونډو نه تارونه وتی
اوس چه خندا ورشی خندلے نه شی
اوس ئے د سترگو سمندر اوچ شوے
اوس چه ژړا ورشی ژړلے نه شی
اوس ئے د ژړے سر تن اکه پروت دے
اوس پرے د یار ثناء وئیلے نه شی

او دا گلزار دے
هم هغه گلزار دے

اوس ئے په زړه کښے د سندرے ارمان قید ساتلے
اوس پخپل زړه کښے د سندرو لیونئے کوترے
په پنځرو بندے ساتی

سحر ماښام ورته په تته ژبه

په غلی غلی اواز

نه اوريدونکی اواز

په رو رو وائی چه بهر مه اوځی

بهر حالات ښه نه دی

بهر په کلی کښے په هر کوټ پیر کښے

پام کوئے یو نه یو قاتل ولاړ دے

بهر فضا کښے د بارودو بندکی ډزیږی

په ټول وطن کښې د بارودو بوئے دے

او دا گلزار دے

هم هغه گلزار دے

دائے دوکان کړې دے

خپل کاروبار له دوکان

په دے دوکان کښې نه تېله او نه باجا پرته وی

په دے دوکان کښې نه رباب نه سرینده پرته وی

په دے دوکان کښې که سحر شی که ماښام شی، شی د

دلته اواز قیدی وی، دلته کښې ریاض نه کیږي

نو ته به وائې چه بیا دا دوکان دوکان د خه دے؟

په دے کښې خه خرڅیږي

نو یه زما د جنون ډکه لیونیږه اشنا

د پښتنو په ترانو مئینه

اوس ستا د مینې او د ژوند د ترانو ویونکې

ستا د ماضی او مستقبل د افسانو ویونکې

ستا د خور زړه د تلوسو ویونکې

ستا د ننک پت او د غیرت د ولولو ویونکې

ستا د خوبونو او خیالونو د سندرو مجرم

په دے دوکان کښې اوس د هغو لیونو سندرو

ریاضت نه کوی کباب خرڅوی

د دہ پہ شونډو قتل شوے نغمے
او قتل شوو نغمو یخ لاشونہ
به دے تر خو په اوږو
د ځان سره گرځوی
د دے نغمو دپاره
به د کفن دفن څه غم په کاروی
ولے کفن دفن له
خو هم سړی په کار احساس په کار دے
ولے په دے میدان خو
چه سړے هر خوا ته نظر اړوی
په هر طرف یو اډیره لیدے شی
شپه راشی ورځ تیره شی
شپه تیره بیا سحر شی
خو د دے لوئیے اډیرے په خوا کبے
څوک ژوندی خلق په نظر را نه شی
اخر د دغو قتل شوو نغمو
مړی به څوک بنځوی
او د زرگونو نغمو مړو له به
په دے پښتون وطن کبے
داسے د سرو سره تللے زمکه
بے حده ګرانه زمکه څوک ورکوی
دغه فنکار د کرائے د دوکان

چہ نن کباب خرخوی
اود نغمو لاشونہ
پہ خپلو سترو اورو
سحر مابنام گرخوی
دے لہ بہ دومرہ بلا کرانہ زمکہ
آخر پہ خہ شی اخلی

۲۳ اگست ۲۰۰۷

پیشور

SAMSOOR.COM

د غزل خوب ته م د نوی ژوندون خیال راوړه
زما "درخو" چرته په سترگو کبښه خو سوال راوړه

نن م والله بلا بلا په زړه را اووریدے
نن لکه غیروغشے راشه او وصال راوړه

کال پس انکار له راغے، راغے او په مخه لاړو
دا م جانان ما له تحفه د نوی کال راوړه

داغ م د زړه د "ریدی" اونه کړے شغلے محبوبے
ته چه راحے نو خامخا په زنه خال راوړه

تا پرهر کړے زړه م اوس هم وینه نه بس کوی
د لویتے کل د رسوا نه کړی دسمال راوړه

زما د خور سترگو دردونه پکښه نغښتی یوسه
اور د جمال په انتکو کښه د جلال راوړه

پاتے تر ستا د تصور تصویر نیمکړے نه شی
د خپل سائل د هنر گوټو له کمال راوړه

خه په هونسيارو ليونو سترگو د وړولم
نصيبه خه په خونړو سترگو د وړولم

نشه م داسه کړي چه کړي م تماشه تماشه
خه په نشو په تماشو سترگو د وړولم

پرهر پرهر په وينو سور بڼه ئه نادان زرگيه
غشي تر دانگي په ليندو سترگو د وړولم

عشقه د کوم ارمان خواني درته راياده کړمه
د پيغلو پيغلو په حلمو سترگو د وړولم

خوب به تر خنکه په خنکل د شوکيرو اوکړمه
خه په بيدارو په اودو سترگو د وړولم

يه زما گران زما مئين زما دشمن زرگيه
چه ئه وژلم په هغو سترگو د وړولم

چه پکښې ځان ته کورم مات مات پکښې ځان وينمه
په ماتو ماتو ائينو سترگو د وړولم

اوس به سائل خوري تندکونه، چوے نه ته

زرگيه

په داسه ډکو پيمانو سترگو د وړولم